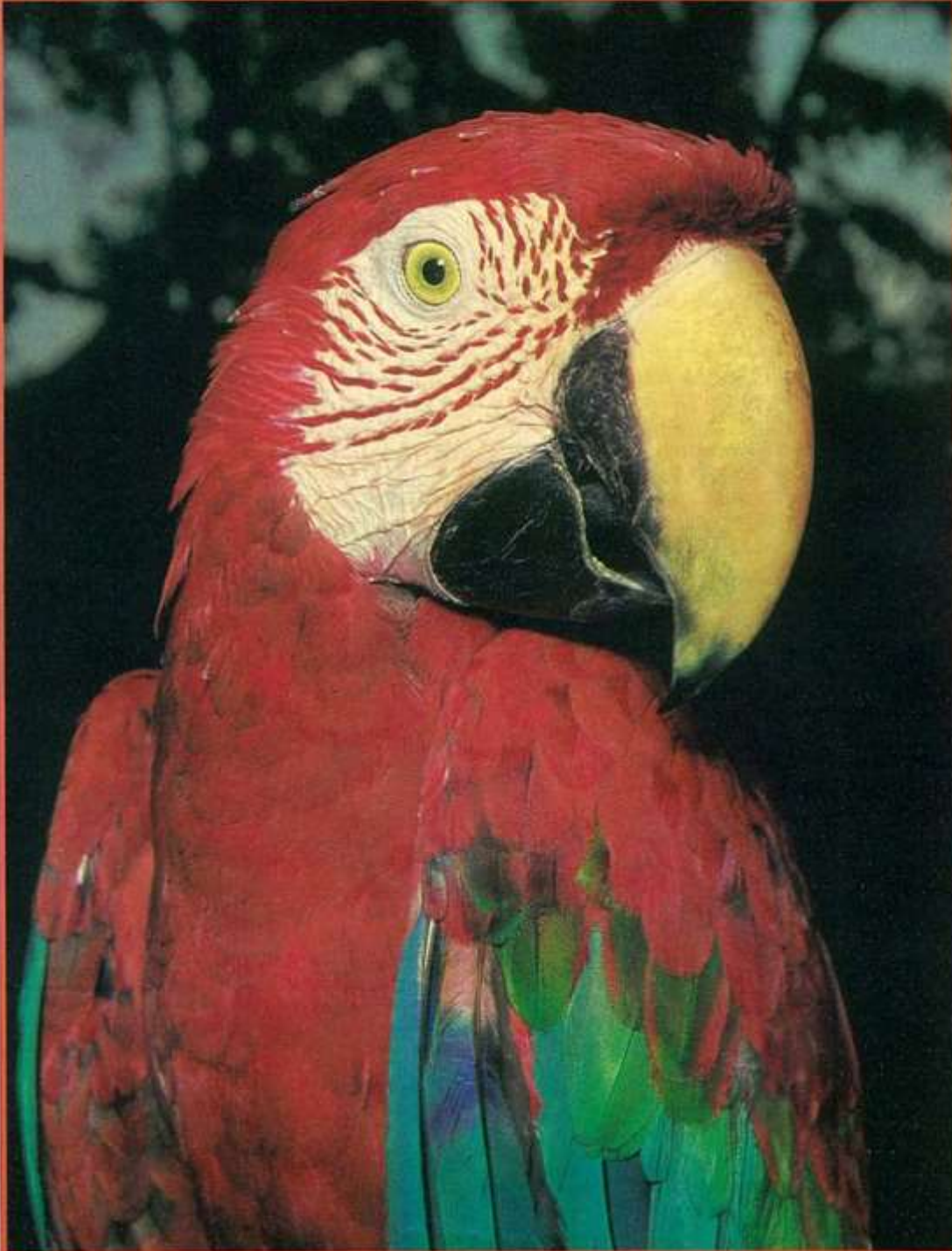

ONZE VOGELS

43e jaargang no. 10, 1982

Losse verkoop f. 3,75

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend: 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh.M. van Pelt en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalftsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Groistraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wenden zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 42,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wen men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.F.R. Burm, Burg. Geirnaerdstraat 23,
4564 CR St. Jansteen, telefoon (01140) 1 42 29
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

P.J. van Damme, Molenwater 61,
4331 SE Middelburg, telefoon (01180) 1 30 97
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Aurilloaan 88,
3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op g 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnementsnummer. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

Vogels

ISSN 0030-3224

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — net een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod“.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 353 TN Nijmegen.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenveg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duijvis,

St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

EBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan:

A. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

FRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. van der Linden, Iverbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourporti, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is geregistreerd in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 22 november 1982

IN DIT NUMMER

	pag.
Ara's	420
Blauwfazantjes	423
Broedresultaten met de Geelsnavel Saltator	424
Duifjes in de volière, kleurkanaries	426
Te moeilijk, Zangkooitjes	429
Foto's van een hobby (10)	431
De Boomklever	433
Volière van de maand	434
Ervaringen met Roodsnavelkitta's	436
Bondskampioenschappen 1982/1983	438
Inschrijfformulier N.B.v.V. Bondskampioen 1983	A
Vraagprogramma bondskampioen	B.C.
Inschrijfformulier Verkoopklasse Vogel '83	D
Nieuwe mutatie bij grasparkieten De Spangle	440
De witbuik Caique	441
De putterkweek	443
Herik	444
N.B.v.V. Boeken-service	445
C.O.M. Wereldkampioenschappen 1983	445
Kalender 1982 De Narinatogon	446
Burenhulp wetenschappelijk gezien,	
Opleiding keurmeester tropische vogels	447
Onze harzervogels	449

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Dijks	422
Bogena Waalwijk	425
CéDé Vogelvoerders bv	428
Wolre	430
Hartveld, Hoos & Heyermans bv	432
Fish- and Birdshop, F. Thyssen Mill,	434
Hellingman bv, N. v. Dijk	435
N.B.v.V. kalender 1983	444
Kasper faunafood, W. Rouppe van der Voort	448
Sabri Pet Supplies	451
Fauna Metaalwaren bv	452
CéDé eivoeders, van Keulen, Edelchemie	
Panheel b.v., Blankestyn's Pet Farm b.v.	453
G.J. van Gelder b.v.	454
Fauna Metaalwaren b.v.	455
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Orni Mondo	456
Fauna Metaalwaren	457
404	458
Animali	459
Witte Molen	460

Foto voorplaat: Donkerrode ara
Vogelpark Walsrode/Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

Prof. dr Anthonie Stoik foto's van de auteur

ARA'S

Bij de 80 tot 95 centimeter lange blauwgele ara of *Ara ararauna*, die van Paraguay tot Panamá voorkomt, is het uitwendig geslachtsonderscheid heel gering, maar in het gedrag bestaat er een opmerkelijk onderscheid: bij emotie kan hij namelijk blozen, waarbij de kale gezichtshuid van kleur verandert en wat donkerder wordt. Een blozend vrouwtje krijg je maar zelden te zien en de gezichtshuid verandert dan zo weinig van kleur, dat je goed beschouwd eigenlijk helemaal niet van echt blozen kunt spreken.

feel anders is dit overigens bij de nan. Hij kan zo nerveus zijn, dat hij bij wijze van spreken met zijn eigen finjur geen raad weet, een menselijke interpretatie weliswaar, maar het lijkt er toch wel bijzonder veel op.

Opmerkelijk is dat de pupillen zich duidelijk vernauwen, terwijl het dier althans kopknikbewegingen laat zien.

In de voortplantingsperiode wordt er veel wat gebloemd door de man, want dan zijn er blijkbaar heel wat dingen vaarover de man zich druk moet maken. Men moet dan immers tot overstemming komen en men moet het ook eens worden over de plaats van het nest. Dit wordt als een hol in een rotte of vermolmd boomstam angelegd (soms tamelijk hoog) en het is prachtig om te zien hoe de dieren er met de zware snavels op los gaan. De schedel moet met het oog daarop wel zeer stevig zijn en evenals dit bij de spechten **Picidae** het geval is, zijn daarvoor bepaalde ingejuze voorzieningen getroffen, die zij hier maar laten rusten.

De twee of drie eieren zijn iets groter dan een duivei en helder wit van kleur. Gecamoufleerde eieren zijn voor holenbroeders immers een verbodige zaak, komen bij deze oms gespikkelde eieren voor, zoals dit bij bepaalde mezen **Paridae** het geval is, dan is dit nog een restant uit een vroegere periode, een zogenaamd **relict** of **historische rest**. In een ver verleden zijn de voorouders van de mezen open-nest-broeders geweest en een camouflage van de eieren was in die tijd heel doelmatig te noemen. Bepaalde dingen blijken u eenmaal tijd te kosten en kunnen

Rode ara

niet met slag of stoot worden veranderd. Dit kon ook een bepaalde papegaaiesoort niet, die vrij recent tot het open-nest-broeder is overgegaan en momenteel nog steeds doorgaat met een witte-eierenproduktie.

Na het leggen van de eieren wordt het gedrag van de ouderdieren nogal agressief, niet alleen ten opzichte van soortgenoten, maar ook tegenover andersoortige dieren, de mens inclusief. Nadert iemand het nest, dan zijn ze bijzonder op hun **quivive** en aarzelen ze niet om de indringer onmiddellijk aan te vallen, waarbij deze zich met het oog op de krachtige gekromde snavel nog wel eens zal bedenken alvorens voort te gaan. Bij een broedgeval in de volière zal de tamme ara de verzorger eveneens

op een afstand proberen te houden, hoewel hij voorheen zeer vertrouwelijk met hem is geweest. Deze agressiviteit kan het eerste teken zijn, dat de dieren binnenkort tot voortplanting zullen komen.

In dierentuinen heeft men ara's al herhaaldelijk tot voortplanting kunnen brengen. De twee of drie eieren worden gewoonlijk met tussenruimten van twee dagen gelegd, maar langere tussenruimten zijn ook mogelijk (een week bijvoorbeeld).

Zoals dit bij zoveel vogels het geval is, zijn ara's in de broedperiode erg op hun **privacy** gesteld en verdedigen zij een territorium, maar daarbuiten trekken ze in troepverband rond, waarbij men door de luidruchtigheid zo'n groep al op een grote afstand kan horen. Je zou van een commune kunnen spreken en ongetwijfeld herkennen de dieren elkaar. Het dagprogramma blijkt zeer eenvoudig te zijn: bij het morgenappél verzamelen de vogels zich in een grote boom en geven dan een luid, krijsend ochtendlied ten beste. Ze geven als het ware **acte de presence**, gaan op de sociale toer en houden ervan om lekker lui wat te zonnebaden.

Dan voedselzoeken, wat eveneens in troepverband wordt gedaan. Wordt in de middag de zon te warm, dan zoeken ze een rustig plaatsje in de schaduw op, maar is de zon wat lager gekomen, dan vliegen ze weer voor een fouragetocht uit. In de schemering keert men naar het centrale punt (een kale boom bijvoorbeeld) terug en gaat men vervolgens uiteen om te overnachten.

Tot op heden is het natuurlijke voedsel van de ara's nog niet goed bekend. In de volière blijken ze vlees te eten en daarom zullen ze in het vrije veld ook wel insecten op het menu hebben staan. Wij kunnen ons voorstellen dat zelfs grote kevers door de krachtige snavel gemakkelijk kunnen worden gekraakt. Insectenlarven zullen ook op het menu staan, want hoe moeten wij anders hun vernielzucht ten opzichte van hout (nestkastjes bijvoorbeeld) moeten verklaren? In het vrije veld blijken immers door die activiteit insectenlarven tevoorschijn te komen.

In gevangenschap hebben ara's een voorkeur voor koekjes, brood en noten. De laatste zullen met vruchten en zaden in het vrije veld eveneens worden genuttigd. Zelfs paranoten kunnen met de krachtige snavels worden gekraakt, waarna de vlezige tong de kernen eruit kan halen.

oldatenara

Bij de blauwgele ara is de bovenzijde helderblauw gekleurd en de hele onderzijde goudgeel. Verder is het dier te herkennen aan de zwarte snavel, de grote zwarte keelvlak en de witte wangen met de zwarte golflijnen.

De roodblauwe ara **Ara macao**, die van Bolivia tot Mexico voorkomt en door de plaatselijke Indianen **arakanga** of **macao** wordt genoemd, is met zijn 78 tot 90 centimeter lengte (inclusief de zestig centimeter lange staart) groter dan de blauwgele ara. Het scharlakenrode verenkleed contrasteert sterk met de blauwe punten van de staartveren, de blauwe onderrugveren en de slagpennen en de gele vleugeldekveren.

De 65 tot 75 centimeter lange soldatenara **Ara militaris**, die van Brazilië tot in Mexico voorkomt, heeft een fraai groen verenkleed, maar de staartdekveren, de staartpunt en de slagpennen hebben een glans die blauwachtig aandoet. De bovenkant van de staart is bruinrood en over het voorhoofd loopt een rode band. Dan zijn er nog de groenvleugel- of donkerrode ara **Ara chloroptera** (78 tot 90 centimeter lang) en de 45 tot 52 centimeter lange dwergara **Ara severa**.

De kobaltblauwe hyacint- of blauwe

ara **Anodorhynchus hyacinthinus** is 88 tot 98 centimeter lang. Deze minder opzichtige, gedistingeerde en zeer geliefde soort wordt in de dichte Amazonas-oerwouden aangetroffen. Behalve deze vier soorten worden nog veertien kleinere soorten aangetroffen die gewoonlijk groen zijn. De hyacintara vormt in zoverre een uitzonderingsgeval dat hij niet in boomholten, maar in gaten in aardwallen nestelt. Reeds aanwezige gaten worden na wat bijgewerkt te zijn ook wel voor lief genomen.

Ara's kunnen een hoge leeftijd bereiken. Ze zijn al lang in Europa bekend en werden reeds sinds de zestiende eeuw in Europa gehouden. In hun woongebieden (de Antillen bijvoorbeeld) zijn ze sterk achteruitgegaan, vermoedelijk als gevolg van de jacht op hun smakelijke vlees en veren. Verder werden jonge vogels ook door de inboorlingen in gevangenschap gehouden.

Volgens een bericht uit 1658 moet een ara op de Antillen hebben geleefd, die sindsdien nooit meer is waargenomen en bijgevolg reeds lang uitgestorven moet zijn. Hetzelfde geldt van de ara van Martinique, die sinds 1640 niet meer is aangetroffen.

De rode ara van Guadeloupe is in het begin van de achttiende eeuw uitgestorven en de Dominicaans groengele ara aan het eind van die eeuw. De rode ara is op Jamaica sinds 1765 niet meer waargenomen en de groengele ara is er in het begin van de negentiende eeuw tegengestaan. Ook de 45 tot 50 centimeter lange Cubaanse ara **Ara tricolor** is uitgeroeid.

Zuidamerikaanse Indianen hebben altijd al met pijlen en blaasroeren of ara's gejaagd en met hun bont verenpak vormden deze uiteraard een gemakkelijk doelwit. Vermoedelijk is daardoor het aantal vogel op het vasteland niet verminderd. Door de Inkas werd in de oostperuaanse wouden op papegaaien gejaagd om de bonte veren als sieraad en voor de koningsmantels te kunnen gebruiken. De grootste natuurlijk vijand van de ara's is de harpij **Harpia harpyja**. Kleinere vijanden kunnen de ara's met hun krachtige snavel wel aan. Evenals bij de andere papegaaien wordt de snavel als derde voet gebruikt.

Literatuur

Donald Risdon: Avicultural Magazine 1965.

Laat St. Nicolaas u helpen bij uw hobby!

Schouwlamp: U kunt nu snel en veilig onbevuchte eieren opsporen.

- Geen stroomdraden of geloop met eieren.
- Perfekt gerichte belichting door lenslamp.
- Eventueel prima te gebruiken om gelijken nesten te maken.
- Metalenhuis, bekleed met kunststof.
- Schouwlamp + Batterijen en FRANCO THUIS f. 17,50 door storting op Postgiro 30.88.465 of geldige betaalkaarten.

Elektronische Broedthermostaat:

- Zonder installatie direkt op het stopcontact, de thermostaat hangt dus buiten de broedmachine u kunt heel gemakkelijk de temperatuur regelen (zie foto).
- Temperatuurbereik 18-43graden.
- Zeer nauwkeurig tot op 0,2 graad.
- Behalve voor de broedmachine ook bruikbaar voor allerlei andere doeleinden, b.v. Kunstmoeders, Ziekenkooien, Opfokkooien, Broedkassen, Verwarming, enz.

De Ideale Ziekenkool:

- Regelbare warmte, in twee type's, mooie uitvoering, Ook als bouw pakket of inbouwset.
- Uiterst geschikt voor b.v. legnood, kunstmoeder, drogen van TT-vogels en quarantaine.

Verder leveren wij:

- Elstein infrarood donkerstralers, verwarminglampen en -elementen.
- Temperatuur, Vochtigheids, Combinatie en Broedmeters.
- Broedthermostaten (met aethercapsule) inbouwsets voor Broedmachines.
- Ruimte thermostaten, Schakelklokken, Volièreverwarmers.
- Uitschuifbare africhtstokjes. Ook losse onderdelen.
- Documentatie door storting van f. 1,50 op Postgiro 30.88.465.

H. DIJKS
R. v. Dalemstraat 5a - 5104 AL Dongen - Tel. 01623-13949 (ook 's-avonds)

Tekst: H.A.M. Schulte.
Foto's: C. Scholtz/Room

Blauwfazantjes

Over *Uraeginthus bengalis* en *cynocephalus*

Ik wil u eerst even kennis laten maken met mijn bescheiden volière en zijn bewoners.

Het nachtblok is van hout opgetrokken op een gemetselde fundering, het is goed geïsoleerd en kan elektrisch verwarmd worden. De afmetingen zijn 3 m bij 1.70 m bij 2 m hoog, hieraan grenst een vlucht van 4 m lang, 3.80 m breed en 2 m hoog waarvan 'n stuk van 1 m bij 2 m boven open is, de rest is bedekt met plastic golfplaten. De vlucht is beplant met o.a. vlier, coniferen, spar, brem, buxus, klimop, hei, gras, en 'n aantal onkruiden. Dit alles kan ik van buiten de vlucht af, ondergronds bevoeien, door dreinerings slang, die hier uiteraard een omgekeerde functie heeft.

De bewoners bestaan uit 'n breed scala van prachtvinken, wat mij persoonlijk fascineert. Ik bezit van de volgende soorten 1 koppel, diamantvinken, bichenow, maskeramadine, spitsstaart, goulds, pinsen, roodkoppapegaaiamadine, vuurvink, tijgervink, roodkop-aurora, mozambiquesijs, goudbuikje, oranjekaakje, blauwfazantje en blauwkopfazantje. Over deze laatste wou ik het graag uitgebreider hebben, daar ik hiermede leuke ervaringen heb opgedaan.

In het voorjaar van 1981 kocht ik een paarje blauwfazantjes, u kent ze wel met hun rode wangvlek, maar al gauw genoeg ging hiervan de pop dood. Gelijk in de buurt op zoek naar 'n nieuwe pop, maar deze was voor mij onvindbaar en dus toog ik met mijn vrouw op zondagmorgen naar de markt in Mol (België), maar jammer, geen blauwfazantjes, wel blauwkopblauwfazantjes. Nu dacht ik, die accaderen ook wel met elkaar dus kocht ik 1 man en 2 poppen. Het waren nog erg jonge beestjes maar ik vond ze prachtig.

Het gelukte mij ze alle 3 in leven te houden. Toen ze goed geacclimatiseerd waren liet ik ze los in de vlucht en al gauw bleek mijn blauwfazantman, erg veel interesse te hebben in een van de twee blauwkoppoppen.

Ik blij, maar dat was niet van lange duur, want die vrijerij van dat blauwfazantje pikte de blauwkopman niet, dat werd aanhoudend vechten, en niet zo zuinig ook.

De blauwkopman eiste beide popjes voor zich op, en inderdaad na minigevechten gaf het blauwfazantje het op, en ging stilletjes in 'n hoekje zitten kniezen. Ik wist uiteindelijk toch een blauwfazantpopje te bemachtigen, en het mannetje fleurde zienderogen op. Zo ging ik de winter in met 'n gelukkig paar blauwfazantjes en m'n blauwkopman met zijn 2 popjes. De drie laatsten zaten altijd dicht tegen elkaar op stok.

Voorjaar 1982, de vogels kunnen naar buiten, nestkastjes neergehangen, en gezorgd voor veel nestmateriaal vooral kokosvezel, mos en paardehaar (zacht winterhaar) en inderdaad het geweld begon; vuurvinken, bichenow, roodkoppapegaaiamadine, goudbuikje en zo ook m'n blauwfazanten begonnen nesten te bouwen. Wat scheidt m'n verbazing, beide blauwkoppoppen bouwen 'n nest op nog geen 10 cm van elkaar verwijderd, een mooie bol van kokosvezel bekleed met paardehaar. De man volbrengt zijn taak als haremhouder goed, één popje krijgt 4 jongen en het andere 3 jongen. Na 9 dagen ring ik ze, en toen ging het mis de volgende ochtend vond ik 3 jongen op de grond dood, en de dag daarop weer 4 jongen uit het andere nest, ik gaf de schuld aan het ringen.

Veertien dagen erna waren ze weer aan het bouwen, weer erg dicht bij elkaar, ditmaal in 'n kerstspar. Het ging goed, beide poppen 4 jongen. Na 8 dagen had ik in beide nesten nog 2 jongen liggen. Ik vermoed dat de man het niet bij kon benen om voor 8 jongen te zorgen, alhoewel hij zich geen rust gunde en hele dagen druk was met het vangen van insecten en het verorberen van stukgesneden meelwormen en mierenpoppen. Ik heb ze gelijk geringd, maar eerst had ik m'n vingers goed groen gemaakt door veel gras te plukken, dat helpt, zo zei een oude vogelkweker tegen mij. Of het geholpen heeft kan ik niet bewijzen, maar de 4 jongen bleven wel in leven. Al met al heb ik nu 4 gezonde jongen op stok zitten. Ik vond het interessant genoeg om dit eens op papier te zetten.

Broedresultaat met de Geelsnavel saltator (saltator aurantirostris)

Begin '82 heb ik de redactie een brief gestuurd met daarin ingesloten een foto van een mij toen nog geheel onbekende vogel.

Ik kreeg daarop antwoord dat het hier handelde om een Geelsnavel Saltator. Inmiddels kan ik u berichten van een geslaagde kweek met deze soort. Hier volgt eerst enige informatie die ik toendertijd van de redactie ontvangen heb.

Het is een van de vele Saltator-soorten, welke behoren tot de familie der vinkachtigen, die afkomstig is uit Zuid Amerika. Vooral in het zuidelijkste deel, Argentinië, Uruguay en Paraguay komen ze veel voor.

Ze voeden zich zowel met zaden als bessen en insecten. Enkele jaren geleden zijn er vrij veel ingevoerd. De laatste jaren echter niet meer.

Het zijn sterke vogels die goed aan ons klimaat wennen en ondanks hun grootte toch redelijk met andere vogels zijn samen te houden. Het is de enige soort met een gele snavel zij het dat die soort ook ondersoorten heeft met tweekleurige snavel, de bovensnavel is dan grijsachtig. Deze vogels behoren dan kennelijk tot een van de bedoelde ondersoorten.

De saltators zijn min of meer verwant aan de kardinalen en kernbijters. Tot zover de informatie die ik ontving. Onder tussen ben ik er achter gekomen dat ze ook wel Habia' worden genoemd. Onder die naam staat er een in de Encyclopedie voor de Vogelliefhebbers Band III.

In het boek Echte Vinken Houden van Thijs Vriends worden maar liefst vijf soorten genoemd. Hier staat vermeld dat een waar koppel ons geregeld op wondermooi samenzang en duetten kan vergasten. Het enige dat mij Saltator man voorbrengt is een eenvoudig hoog geluid dat eerder een soort roep is dan gezang.

Het is duidelijk dat over deze vogels beslist niet veel bekend is, omdat hier onder dezelfde wetenschappelijke naam een oranje-snavelige saltator wordt beschreven. Man en pop zouden gelijk van kleur zijn. Het paar dat ik bezit verschilt echter duidelijk. De man is fors en scherper getekend o.a. een bredere en langere zwarte streep aan de zijkanten v.d. kop, en een grotere witte wenkbrauwstreep.

De lengte is ongeveer 20 cm, maar de staart neemt hier van veel voor z'n rekening. Voor een kleurbeschrijving verwijs ik naar de foto. In het voorjaar gingen beide

vogels naar een buitenvolière van drie x drie meter met daarop aangesloten een gedeelte van het binnenhok. Deze ruimte moesten ze delen met een paar putters en een paar kroonvinken.

De volière was met enkele struiken beplant, en langs een zijde was bovenin volièregas gespannen. Hierachter was een flinke hoeveelheden heide gestopt. Tegen inregeten was het afgedekt met een halve meter breede golfplaat.

De pop toonde er veel belangstelling voor en had het nest op 22 mei voltooid. Het was komvormig en gemaakt van allerlei droog gras, van binnen afgewerkt met de wortels van een graszode die ik uitgeklopt en omgekeerd in de volière had gelegd.

Op 23 mei lag er het eerste ei in, en begon ze gelijk te broeden. De twee dagen daarop volgden nog twee eitjes. Deze zijn vrij groot en vuilwit van kleur en met donkere en roodbruine vlekken het meest aan de stompe zijde.

Alleen de pop broedt en liet zich niet storen. De man voerde haar geregeld stukjes meelwormen en universeelvoer op het nest.

Op vier juni was er 's middags het eerste jong en 's avonds het tweede. De andere morgen was ook het derde ei uitgekomen. Het voedsel dat ze aan hun jongen gaven bestond hoofdzakelijk uit mierenpoppen, geknipte meelwormen, universeel- en eivoer (hardgekookt ei + meschuit), dit alles door elkaar gemengd.

Ze werden goed door beide ouders gevoerd, opvallend is dat het voedsel zo uit de snavel aan de jongen wordt gegeven en dus niet uit de krop. Verder hadden ze de beschikking over sinaasappel, appel en soms meloen. Ze werden niet agressiever tegenover de andere vogels, alleen de man wilde weleens de kroonvinkman verjagen wanneer deze iets te dicht bij het nest kwam. De jongen groeiden snel en op de twaalfde dag vloog het eerste uit. Omdat het bewoikt weer was, heb ik het 's avonds weer in het nest gezet. Vanaf ± tien juni had ik niet meer in het nest gekken, ik ging er vanuit dat er nog steeds drie jongen waren, groot was m'n verbazing toen de andere dag twee ongen uitvlogen en het derde spoorloos was!! Het regente en om geen enkel risico te nemen leidde ik ze met hun vieren naar het binnenhok en het luikje werd gesloten.

De andere dag ging het hele stel weer naar buiten want het was droog weer. Tot m'n schrik lag er buiten één jong dood op de grond, er waren er dus toch drie geweest. Het rad zich blijkbaar goed in de dichte heide kunnen verschuilen en was door mij niet opgemerkt. De overgebleven twee jongen gingen snel vocruit, en er was al gauw een duidelijk verschil in tekening. Ik ben er van overtuigd dat het een man en een pop is. Ze zijn na enkele dagen weer met z'n allen verhuisd naar het binnenhok, nu omdat het popje met verse grashalmen begon rond te vliegen en ik bang was dat door haar broeddrijf de jongen niet voldoende doorgevoerd zouden worden.

Nu ik dit schrijf zit de pop alweer op 4 eitjes en moet ik de ongen verwijderen omdat de man begint te jagen.

Opvallend is dat het nestmateriaal uit verse grashalmen bestaat.

Het nest zit op dezelfde plaats, omdat ik het oude verwijderd had. Ik hoop dat het dit keer net zo goed verloopt als in de eerste ronde. Het zijn bijzonder plezierige volièrevogels die het op een tropenzaadmengsel prima doen, net daarnaast wat universeel en eivoer.

H. Rijkenbarg.

HET BOGENA ASSORTIMENT

geeft de vogels vleugels

Zo vief, zo monter voelen de gevederde vriendjes zich. Dat komt doordat Bogena alles met zoveel extra zorg benadert. In voortdurende samenwerking met dierenartsen en dierdeskundigen. Het kleinste detail krijgt aandacht. Dat begint al in het laboratorium. Maar ook tijdens de vervaardiging en bij de kwaliteitscontrole is de Bogena aanpak onmiskenbaar. Reeds 50 jaar is het een vertrouwd en heilzaam merk.

Het Bogena assortiment is verkrijgbaar bij elke dierenspeciaalzaak. Geen vogel hoeft ooit "zonder" te zitten. Advies krijgt u gratis van Bogena: bel 04160.36992.

 bogena

'n feest voor uw vogel.

BOGENA BV
WAALWIJK
HOLLAND

Duifjes in de volière

Vele vogelliefhebbers twifelen vaak aan het al of niet aanschaffen van tropische duifjes in de gezelschaps-volière.

Meestal wordt de aanwezigheid van duifjes door de liefhebbers als storend ervaren.

Uiteraard hangt dit af van de soorten en aantallen duifjes die men in de volière houdt.

Persoonlijk geef ik er de voorkeur aan om de duifjes te houden bij de tropische vogels en/of de wildzang. Men kan eens de proef op de som nemen met een stel lachduifjes. Deze duifjes zijn gemakkelijk te krijgen en zijn bovendien vrij rustig.

Zij zullen een nestplaatsje zoeken tussen de struiken of op een aangebracht gazen bodempje met een opstaand houten randje van ± 3 cm (van ± 20 cm x 20 cm).

Als blijkt dat met deze duifjes is te kweken en zij bovendien niet storend zijn in de buitenvolière, probeer het dan eens met wat andere soorten, liefst wat kleinere duifjes.

Zeer geschikt zijn de diamantduif, de zebra-duif, de vredesduif, de peruduif en de rode Birma-tortel.

Uiteraard moet u niet van alle soorten een stel nemen, want hoe vredelievend de meeste duifjes ook zijn, voor en tijdens de broed en het grootbrengen der jongen, kunnen ze voor soortgenoten toch ook erg lastig zijn.

Maximaal zijn 3 soorten bij elkaar te houden.

In mijn volière (± 15 m²) kunnen de zebra-duif, de rode Birmatortel en de talpacotidui het goed met elkaar vinden.

Alle drie de soorten broeden er zeer goed, ja zelfs het gehele jaar door als ze de kans krijgen.

Bij alle drie soorten – meestal worden de eerste jongen eind april geboren – worden na ongeveer 4 à 5 weken na het uitkomen, de jonge dieren verwijderd, omdat dan de volgende jonge duifjes zich aandienen. Een goed gevarieerd mengsel tropisch zaad, wildzangzaad, aangevuld met een goede kwaliteit kracht of eivoer, zullen u in de gelegenheid

stellen de jonge duiven probleemloos groot te brengen. Als nestgelegenheid kiezen de grotere soorten meestal een kanarienesskastje, de langstaartige duifjes (geopelia's) verkiezen daarnaast ook graag een tak tussen het klimop of het dakje van een nestkastje als broedplaats.

De hele kleine soorten zoals de talpacoti's en de musduifjes kunt u ook een metalen nestmandje geven.

Deze soorten nemen genoeg met een zeer klein nestje (kanariemandje).

Nagenoeg alle duifjes leggen twee eieren die zij uitbroeden in een periode van 12 tot 17 dagen. De heel grote soorten broeden wat langer.

Vele vogelliefhebbers vragen mij vaak: 'welke soorten kan ik in mijn volière bij elkaar houden?'

Bij deze vragen wordt dan nagenoeg nooit gedacht aan de kleine duifjes.

Bezoeken door collegavogelliefhebbers hebben vaak tot resultaat dat men besluit om toch ook eens een of meer stellen tropische duifjes aan de vogelbevolking toe te voegen.

Uiteraard moet ik wel waarschuwen voor een te grote vogelbevolking in uw volière. Zodra u bemerkt dat normaal broedende vogels daarmee stoppen of dat de vogels hun broedcyclus beëindigen, is er in 9 van de 10 gevallen sprake van overbevolking.

Kies daarom elkaar verdragende soorten, daarbij rekening houdend met de oppervlakte en beplanting van uw volière.

Tenslotte nog één advies.

Vele vogels zijn goed winterhard, maar tropische duifjes zijn in het algemeen erg gevoelig voor bevroren tenen. Zorg er daarom voor dat uw duifjes in een vorstvrije ruimte en als dit niet mogelijk is in ieder geval in een afgeschermd verblijf (nachthok) de nacht doorbrengen.

U zult merken dat u van een paar stellen duifjes in uw vogelverblijf vele jaren plezier kunt beleven.

A. Roza.

Kleurkar

Het is een opvallend feit, dat een vogelliefhebber meent voor 'vol aangezien te worden als hij tijdens het broedseizoen kan vertellen, dat het met zijn kweek zo goed gaat.

Op bijna elke contactavond kun je dezelfde verhalen beluisteren, zo in de trant van: 'Hoeveel jonge vogels heb je?'

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken, dat alleen kwantiteit geldt, terwijl het om de kwaliteit is begonnen. Het is toch immers zo, dat wij vogels fokken als liefhebberij. Een liefhebberij, die elk seizoen bepaalde facetten heeft.

Wij kennen het broedseizoen als een hoogtepunt en in dat broedseizoen zal moeten blijken of onze discussie het luisteren naar specialisten, he berekenen en beredeneren van de hoe en waarom of het samenstellen van fokparen dan juist is.

Uit ervaring weten wij blijkens goed dat wij natuurlijk kennis nodig hebben, onontbeerlijke basiskennis met betrekking tot de verschillende factoren, die van invloed kunnen zijn op de verschijningsvormen van de vogels.

Deze verschijningsvormen gaan duidelijk gestalte krijgen tijdens de rui periode van de jonge vogels. Wij zien dan namelijk als het ware een gedaanteverwisseling plaatsvinden. Het 'jonge' kleed wisselt voor het 'pracht' kleed. Met argusogen wordt deze gedaanteverwisseling dagelijks gevolgd en naar mate de rui vordert zal moeten blijken of onze veronderstelling, onze kennis en kunde voldoende zijn geweest om die verschijningsvormen te fokken, die nodig zijn om successen op de toonstellingen te behalen. Persoonlijk vind ik de kleuringsperiode één van de mooiste facetten van de vogelliefhebberij. Tijdens deze periode zal blijken welke factoren de overhand hebben gekregen in het jonge dier.

Wij weten immers al te goed, dat er felijke factoren in hun toch wel wis

es: diverse factoren bij kweek-, show- en vervangingswaarde

selvalligheid van overdracht niet gezien moeten worden 50% van pa en 50% van ma is 100% kind. Natuurlijk weten wij allen, dat kinderen gelijken op hun ouders. Veelal echter kunnen wij zien, dat het ene kind meer lijkt op de vader en het andere meer op de moeder. Kinderen, die op de moeder gelijken, dat noemen wij de matrokliene en de nazaten, die op de vader lijken noemen wij de patroklienen. Soms kunnen wij ook beluisteren, het kind heeft de oren en de mond van de moeder, maar de ogen en de neus zijn duidelijk de kenmerken van de vader. Het is goed om met dergelijke variabele overdracht rekening te houden.

Kortom de gedragingen van de factoren, die zoals reeds gesteld wel volgens een bepaald patroon worden meegegeven, maar niet gezien kunnen worden als een star rechtlijnige overdracht van kenmerken.

Tijdens het tentoonstellingsseizoen komt de verscheidenheid in kleur, vorm, grootte, bevedering en algemene indruk juist naar voren.

Immers op duidelijk aanwijsbare uiterlijke kenmerken is ons systeem van jurering gebaseerd. En of nu de één of andere keurmeester bij één en dezelfde vogel een soms wat overduidelijk puntenverschil toekent, hetgeen niet altijd door de inzender n dank wordt afgenomen, blijkt dat niet alleen de vogels verschillen, maar dat het waarderen van die verschillen niet altijd op dezelfde wijze wordt geïnterpreteerd.

Wanneer het tentoonstellingsseizoen aangebroken is dan worden er juist in deze mooie periode enorm veel goede voornemens gemaakt. En deze goede voornemens behelzen dan, wat de liefhebber gaat doen tijdens het volgende broedseizoen.

Wij menen in vele gevallen, dat het nodig is om zogenaamd 'nieuw bloed' aan te schaffen. Deze algemene uitdrukking is in werkelijkheid niet juist, want wij bedoelen in feite te zeggen andere c.q. nieuwe factoren aan te brengen in onze eigen vogels.

Laten wij daarbij vooral goed voor ogen houden, dat er enkele voornaamste punten zijn waar wij terdege op moeten letten en dat zijn namelijk de volgende:

Kweekwaarde;

Hoe is de kweekwaarde van onze eigen vogels?

Onder kweekwaarde moeten wij verstaan:

- a) kwamen de ouderdieren vlug in paringsconditie
- b) werd een goed legsel van 4 à 5 eieren zonder onderbreking geproduceerd
- c) had de pop, de moedervogel een rustig kalme broed
- d) bracht zij haar jongen vlot groot d.w.z. waren de jongen in staat om op de 18e, 19e dag goed bevederd het nest te verlaten
- e) had de vogel, de moedervogel de onaangename eigenschap haar eigen jongen te 'plukken'

Showwaarde;

Iets wat voor zichzelf spreekt waarbij niet altijd het puntentotaal doorslaggevend is, want wij weten dat een vogel van 88 punten soms een mooiere showvogel is dan één van 90 punten.

Verskil moet er immers altijd zijn. Al is het alleen maar op een enkele wedstrijd. U begrijpt de puntennuance.

Vervangingswaarde;

Vervangingswaarde is iets wat wij ons duidelijk moeten realiseren. Alvorens wij een nieuwe vogel aan-schaffen, die wij in willen brengen in onze eigen stam, moeten we weten wat we precies willen.

Vervangingswaarde moet er op gebaseerd zijn, dat ze passend is. Hetzij voor de patrokliene en/of matrokliene eigenschappen.

Vervangingswaarde kan wel samengaan met de showwaarde, maar het behoeft beslist niet zo te zijn. Waar het ons om gaat is in hoofdzaak om datgene bij te passen wat wij in onze vogels tekort komen. Daarbij is het

oppassen geblazen! En wel, wij dienen er rekening mee te houden met de dikwijls ongevroegde toegevoegde waarde. Wij zullen ons goed moeten vergewissen wat het genotype is, dat is het erfelijke type van de vogel. Helaas moeten wij dikwijls vaststellen, dat de zo begeerde vogel die zo goed past in onze stam zich ontpopt als een toverbal. (Het is net de doos van Pandora).

Want de zo begeerde uiterlijke kleur blijkt maar minimaal te vererven en wel om de volgende reden;

Het aantal verborgen factoren, dus het genotype, heeft in de nateelt de overhand gekregen. Wij zullen dan ook nooit moeten nalaten om aan de eigenaar van de nieuwe aan te schaffen vogel een duidelijke informatie te vragen onder andere uit welk ouderpaar het dier geboren is en de eventuele erfelijke mogelijkheid die de vogel van zijn ouders c.q. grootouders heeft gekregen.

Deze kennis van zaken is nu eenmaal onontbeerlijk. Het spreekt voor zich dat het noodzakelijk is om enige basiskennis te hebben van de gedragingen van de erfelijkheidsfactoren. Factoren kunnen immers overheersende (dominant), terughoudende (recessief) of tussenliggende (intermediair) gedragingen hebben.

Ze kunnen onafhankelijk (vrij) of geslachtsgebonden vererven.

Factoren kunnen elkaars werking verstevigen, verhinderen, maskeren, beletten of belemmeren.

Het is noodzakelijk om te trachten die factoren bij elkaar te brengen die nodig zijn om een vogel met showwaarde te creëren en daarbij zeker niet te vergeten, dat de showvogel een samenspel is en blijft van het aantal deelnemende factoren welke zich een eenheid moeten vormen in de totaliteit die wij kleurkanarie noemen.

H.J. Veerkamp

te moeilijk

'Misschien dat het allemaal wat moeilijk lijkt hetgeen meestal zo is indien men wat dieper op de verervingsleer van de kleurkanaries ingaat. Daarom kan ik u slechts adviseren om artikelen welke handelen over de vererving enige malen te herlezen en rustig op u in te laten werken. Op school hebben wij het lezen en schrijven immers ook niet in één dag onder de knie gekregen.'

Het bovenstaande citaat is overgenomen van het slot van een artikel in *Onze Vogels*, aug. 82, pags 325 t/m 327, van de hand van A. v. Barreveld.

Het in het citaat gegeven advies heb ik letterlijk opgevolgd, ik heb het artikel wel twintig keer gelezen, het enige dat daarmee bereikt is is een groeiend onbehagen. AvB concludeert dat verervingsleer 'wat moeilijk lijkt', als dat inderdaad zo is komt dat helaas niet door de materie zelf! Verervingsleer zal altijd moeilijk blijven als deze stof bij voortduring cryptisch aangeboden wordt, zo kan zeker de gemiddelde vogelliefhebber nergens een touw aan knopen, zij/zij krijgt geen houvast.

Zo wordt in dit artikel gesuggereerd dat man 1 en man 2 genetisch sterk verschillend zijn, met name de gameetvorming zou duidelijk verschillen, HET IS NIET WAAR. Kanariemannen die split zijn voor pastel en voor ivoor kunnen op vier verschillende manieren in formule gebracht worden, kijk maar:

$\frac{IZ^+ SC^+}{IZ^- SC^-}$ II $\frac{IZ^- SC^-}{IZ^+ SC^+}$ III $\frac{IZ^+ SC^-}{IZ^- SC^+}$ IV $\frac{IZ^- SC^+}{IZ^+ SC^-}$

Het zal echter niets uitmaken hoe de formule er uit ziet, de mannen I t/m IV hebben een volkomen identieke gameetvormingsmogelijkheid. AvB heeft bij 'zijn' man 2 verzuimd om les 1 van de verervingsleer in de praktijk te brengen, zet eerst alle plussen boven de streep, dan is het uiterlijk van de betrokken vogel boven de streep af te lezen, voor de verervingsmogelijkheden kijk je dan onder de streep, zo simpel is dat. De formules II-III-IV behoren derhalve nog 'omgewerkt' te worden, als dat goed gedaan wordt worden ze ineens gelijk aan formule I. Wanneer evenwel uit het niet omwerken van een formule gelijktijdig afgeleid wordt dat er dan andere gameetvorming te verwachten zou zijn ben je wel verkeerd bezig. In het artikel worden een zestal voorbeeldparingen aangegeven en uitgewerkt, de paringen 1-2-4-5 hebben een klassieke partner, klassiek wat? Groen of bruin of agaaf of isabel?

Terecht waarschuwt AvB tegen het paren van pastel x pastel, maar, hij gaat voorbij aan het bruinverdikkend effect van de ivoorfactor. Als daar wel rekening mee gehouden was zou als aanbevolen paring zeker de combinatie bruinpastelivoor x bruinivoor opgesomd zijn, in deze paring wordt het mogelijke pigmentverlies door de pastelfactor omzeild en het bruinverdikkend effect van de ivoorfactor wordt even meegenomen. Ook de paring van bruinivoor split pastel x bruinpastelivoor is een hele beste, helaas niet verwerkt door AvB.

Persoonlijk ben ik van mening dat combinatie I het meest gunstig is, de zonen uit deze paring zijn split voor pastel en ivoor, de dochters zijn pastelivoor. Het jaar daarop wordt zo'n zoon gepaard aan een pastelivoor, we mogen dan weer pastelivoor verwachten in de mannelijke en in de vrouwelijke nakomelingen, deze conclusie van AvB is juist. Maar... die paring is onder 3 aangegeven, hoe is het dan in hemelsnaam mogelijk dat AvB juist over paring 3 zo'n negatieve opstelling kiest op pag. 326? Als uit paring drie slechts weinig pastelivoren geboren worden is dat PECH, ZEKER NIET EEN GEBREK AAN KENNIS VAN DE ERFELIJKHEIDSLEER; GELUK KUN JE NIET LEREN!

Kennis van de erfelijkheidsleer maakt het makkelijker om uitkomsten te voorspellen, om uitkomstverwachtingen in percentages uit te drukken, om kansen te berekenen, om te herleiden hoe een onverwachte kleurslag kon ontstaan, om... De erfelijkheidsleer geeft echter geen schriftelijke garanties, al kunnen we exact berekenen wat uit een bepaalde paring kan komen, dan nog zullen we af moeten wachten wat de natuur ons wil geven, we hebben dat (gelukkig) met al onze kennis nog steeds niet in de hand. En als dan het crossingovergebeuren ook nog verkeerd geïnterpreteerd wordt in de voorlichting zal de erfelijkheidsleer altijd ondoorzichtig blijven, een gesloten deur voor te veel liefhebbers. JAMMER!

Jan Kuiper

Zangkooitjes

De technische commissie zang wil u nog eens wijzen op het gebruik van de voorgeschreven uniforme zangkooitjes. Deze zangkooitjes moeten zijn gemaakt van beukenhout in de buitenwerkse afmetingen van 21 x 15 cm en 20 cm hoog. De spijltjes moeten mat metaalkleurig zijn (van bijv. gegalvaniseerd draad). Elke zijkant bevat 14 spijltjes, de achterkant 2 plus het deurtje, de voorkant 7 plus twee in elkaar gedraaide spijltjes met beugelste voor zaad- en waterbakje en de bovenkant heeft 9 spijltjes. Zitstokjes van rond 15 mm dik vurenhout geplaatst op de 2e stijl van voren en de 6e van achteren.

Zorg er voor dat de zangkooitjes ook van buiten schoon zijn, dus zonder aantekeningen van ringen of wat dan ook en zonder allerhande plakkertjes.

SCHONE LUCHT, géén overbodige luxe

Welke eisen moeten we stellen aan de lucht, waarin onze vogels zich bevinden?

Auteurs van vogel- en duivenboeken hebben het altijd over ruime luchttoevoer, proeven met omhoog kringelende sigarettenrook, overvloedige ventilatie, het aantal vogels per kubieke meter enz. enz.

Grotendeels ONZIN natuurlijk. Niet de hoeveelheid lucht is van belang en niet de snelheid waarmee de lucht door de volière of hok gejaagd wordt, maar de KWALITEIT. Deze kwaliteit wordt bepaald door o.a. de verhouding van warmte, wind, luchtvochtigheid, zuurstofdruk, zichtbare en onzichtbare stralingen (b.v. zonnestralen, maar ook radar en radio-golven), ionisatie van lucht. Het is juist de 'ionisatie' (aanwezigheid van negatieve en positieve ionen in de juiste verhouding) die bepaalt of de lucht GOED genoemd mag worden.

Waarschijnlijk is het U bekend dat vele van onze topsporters in voorbereiding op een belangrijke wedstrijd of competitie geregeld naar hoger gelegen gebieden gaan.

Tevens zullen velen van U getuigenissen hebben van astmapatiënten, die door verblijf in Zwitsers gebergte niet de minste last van hun kwaal bleken te hebben.

Dergelijke vaststellingen moet voor een aleboel vogelliefhebbers aanwijzingen zijn tot nadenken.

Wat gebeurt er n.l. in de volières of hokken? De vervuilde stoffige lucht hecht zich vast aan de positieve ionen. Hierdoor gaat het zuurstofgehalte

in het bloed naar beneden (zowel bij mens als dier).

De inademing van teveel vervuilde, stoffige luchtdelen heeft een remmende werking op de bloedsomloop. Wij mensen krijgen in zo'n geval het geval van moe, slap, afgemat en depressief te zijn. Jammer dat onze vogels niet kunnen praten, maar U ziet ze van tijd tot tijd wel bol zitten, of zitten te happen, of... een slechte tot zéér slechte kweek.

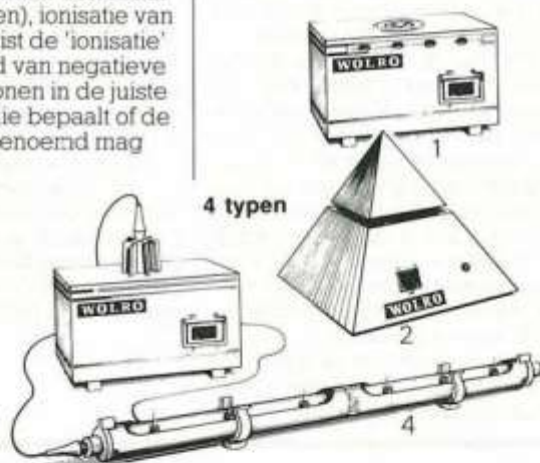
OORZAAK een tekort aan negatieve ionen.

OPLOSSING: plaats een negatieve ionisator oftewel een ELEKTRONISCHE LUCHT-REINIGER in Uw volière, waarmee U de stofdeeltjes, stankdelen en bacteriën aantrekt en vernietigt, welke Uw vogels de gehele dag afscheiden. Hiermee verhoogt U de kwaliteit van Uw vogels.

Onze kastjes werken geruisloos en moeten slechts 1 x per week worden schoongemaakt met het bijgeleverde kwastje. (dus géén filters enz.)

Tevens hebben wij een uniek garantie-systeem, n.l. 4 weken uitproberen zonder risico.

Mocht de apparatuur niet aan Uw eisen voldoen, stuurt U de apparatuur terug en U krijgt Uw geld terug. Vraag gratis onze uitgebreide brochure of bestel direct telefonisch of d.m.v. onderstaande coupon.

4 typen

knip uit en in gesloten envelop versturen

naam

adres

plaats + postcode

wenst te ontvangen afmetingen

... stuks type 1 voor 20 m² à f 285,- (14x9x7 cm)

... stuks type 2 voor 40 m² à f 425,- (16x16x19 cm)

... stuks type 4 voor 15 m² à f 330,- uitbreidingskast geschikt voor 12 losse elementen op aan te sluiten à 15 m² per ruimte.

... stuks losse elementen à f 79,-

... stuks gratis uitgebreide brochures.

WOLRO luchtreiniging

Smerenburg 47 2931 RB Krimpen a/d Lek
01807 - 1 89 12 (iedere avond tot 10 uur
en op zaterdag tot 5 uur)
Levering in Nederland en België

Stuur ons een schets of tekening van Uw hok en wij maken U kosteloos een offerte voor uw ruimte.

foto's van een hobby

Zo maakt u geslaagde hobby-foto's (10)

Achtergrond van hobby-foto's is erg belangrijk

Als u zomaar fotografeert om herinneringen in zichtbare vorm te kunnen bewaren, dan hebt u er geen problemen mee. Alle aandacht richt zich dan immers op dat, wat er gebeurt en de achtergrond is niet van belang. Als u foto's maakt van uw hobby, dan is de achtergrond vaak wél erg belangrijk. Want dan gaat het meestal om één bepaald element, dat zo sterk mogelijk uit moet komen en kun je niet volstaan met alleen op het onderwerp te letten.

Binnen of buiten?

Dat is de eerste vraag, die van belang is. Als uw onderwerp zich buiten bevindt, dan is de achtergrond in veel gevallen niet gemakkelijk aan te passen. Wie bloemen fotografeert of vogels, insecten of landschappen, heeft meestal te maken met een 'verplicht' decor, dat zich niet makkelijk laat aanpassen. Toch bent u ook buiten niet helemaal afhankelijk van 'geluk'. Zeker bij stilstaande onderwerpen kan het juiste opnamestandpunt zorgen voor een goed resultaat. De lichtval is daarbij van belang. Maar ook het contrast in lichtsterkte tussen onderwerp en achtergrond kan door een goed opnamestandpunt worden versterkt. En ook de kleuren spelen daarbij een belangrijke rol.

Onderwerp losmaken

Wie beschikt over een spiegelreflexcamera en een telelens kan ook buiten met de achtergrond spelen. Die lange brandpuntsafstand geeft namelijk een beperkte scherptediepte waardoor je wel je onderwerp haarscherp kunt weergeven maar de achtergrond onscherp in beeld komt. Dat losmaken van een onderwerp van zijn achtergrond kan ook bij dichtbij-opnamen worden toegepast. Instelling op heel korte afstand maakt het scherptegebied namelijk erg klein en dat is in veel gevallen een voordeel.

Opnamen binnen

Wie binnenshuis foto's kan maken

van een hobby heeft meer mogelijkheden. Dan heb je in de meeste gevallen namelijk de omstandigheden zelf in handen en kun je de achtergrond naar eigen inzicht regelen. Er zijn dan vele mogelijkheden: je kunt de achtergrond (of ondergrond) zelf aanbrengen, je kunt de afstand tussen onderwerp en achtergrond aanpassen, je kunt spelen met (flits)licht.

Zelf achtergrond aanbrengen

Wie kleine onderwerpen wil fotograferen zal dat woord achtergrond vaak vervangen door 'ondergrond'. De ideale opstelling is dan een glasplaat, die op vier blokjes van ± 10 cm hoogte wordt gelegd. De camera wordt zo op een statief gemonteerd, dat het onderwerp op die glasplaat van bovenaf kan worden gefotografeerd.

Bij zo'n opstelling is de achtergrond gemakkelijk te wisselen eenvoudig door op het grondvlak, dus zo'n 10 cm lager dan de glasplaat, bijvoorbeeld een velletje gekleurd karton neer te leggen.

Ook verticaal

Ook als men verticaal wil werken, bijvoorbeeld bij siervogels of bloemen, kan men de achtergrond vaak zelf kiezen. Ervaren hobby-fotografen spelen niet alleen met kleuren, maar

werken ook met grote foto's als achtergrond en zelfs met dia's, die op een scherm worden geprojecteerd. En ook hier is er volop gelegenheid om de scherpstelling aan te passen zodat er vele kansen zijn voor creatieve foto's.

Afstand aanpassen

Een extra mogelijkheid vormt in dit verband ook de afstand tussen het onderwerp en de achtergrond, die je binnen meestal goed in de hand hebt. Niet alleen wat de scherpstelling betreft, maar ook wat betreft de schaduwwerking. Het is van belang om via de zoeker steeds het effect van de veranderingen te controleren en van verschillende varianten een opname te maken om straks de beste foto te kunnen kiezen.

Spelen met licht

Hierbij hoort de al even genoemde schaduwwerking, die vaak vermeden moet worden maar in sommige gevallen ook benut kan worden.

De stand van de lichtbron is van belang en ook de kleur van het licht. Bij snel bewegende onderwerpen zal flitslicht uitkomst moeten brengen, al zal men wel van te voren het effect moeten beoordelen, dat door weerkaatsing kan optreden. Indirecte belichting door middel van een flitsparaplu of een op een lichte muur gerichte flitser is meestal gewenst.

Zelf uitvinden

In dit artikel kunnen uiteraard alleen enkele hoofdlijnen worden aangegeven. Toch laten ze zien dat er bij het fotograferen van een hobby zeer veel mogelijkheden zijn. Dat je ook met de keuze van de achtergrond erg veel kanten op kunt. En dat je al experimenterend veel plezier kunt beleven om een resultaat te bereiken, waar je straks met recht een beetje trots op kunt zijn.

bij de foto

Deze grutto is gefotografeerd met een telelens. Door de scherpstelling op de vogel werd de achtergrond onscherp weergegeven en komt de vogel los van zijn achtergrond.

De Boomklever

Het aantal paartjes boomklevers (*sitta europaea*) dat in ons land broedt wordt geschat op 5000 tot 6000. De meeste ervan worden aangetroffen in de provincies Gelderland, Overijssel, Utrecht en Limburg. Het belangrijkste biotoop van dit fraaie vogeltje wordt namelijk – althans in ons land – gevormd door oude loofbossen en dan vooral als deze bestaan uit eiken en beuken. In Europa zijn evenwel streken waar de boomklever ook in naaldbossen broedt, maar in veel gevallen zijn er dan flinke aantallen nestkasten opgehangen. Binnen onze grenzen wordt de voorkeur gegeven aan natuurlijke holten of door spechten (vooral de Grote bonte specht) gehakte gaten. Uiteraard heeft vriend boomklever een flink aantal concurrenten, die het eveneens op die hoiën hebben voorzien, zoals bijvoorbeeld spreuwen en mezen. Maar de klever is er in het voorjaar al vroeg bij om zo'n gevonden 'gat' te verdedigen en de ingang te vernauwen door middel van modder of klei, die er in en rond gepleisterd wordt. Maar ook heeft men legsels gevonden in de gangen van oeverzwaluwen, in een oud eksterest, in de loop van een kanon en zelfs in een hooimijt (waar ik straks nog even op terug kom).

Instinctieve handeling

Het pleisteren, dat ik zojuist even noemde, is een zuivere instinctieve handeling, want nestkasten, die een precies op maat gemaakt vlieggat hebben, worden evengoed van binnen en van buiten 'verstevigd' met vochtige klei. Is de toegang iets te nauw dan beitelen beide vogels hem iets wijder met hun stevige sneb. Het aandragen van de specie geschiedt door beide partners, maar het eigenlijke pleisteren doet het vrouwtje, terwijl meneer haar aanmoedigt met zijn gezang. Ook zorgt zij voor het nestmateriaal, dat echter bitter weinig om het lijf heeft. Het zijn slechts wat schilfers en stukjes boomschors, denneaalden en dorre bladeren die dienst doen als onderlaag voor de eitjes. Doorgaans zijn het er 6-8; ze zijn melkwit met grijsviolette onder-vlekjes en verder kastanjebruine en roestrode vlekjes, die nu eens verspreid staan over de hele schaal, maar ook wel eens samengepakt zijn aan de stompe pool. Alleen het vrouwtje broedt en zit dan zeer vast. Als ze bedreigd wordt, sist ze als een slang en pikt fel naar eventuele indringers. Als het kroost na 14 dagen wordt geboren, helpt pa wel met het grootbrengen. De jongen vliegen uit als ze drieëneenhalve week oud zijn.

'Vreemd' nest

Om nog even terug te komen op het nest in de hooimijt: een paartje metseide daarin een nest, dat geheel was vervaardigd van klei. Het bouwen vergde twee maanden – normaaliter 2 weken! – maar toen was er een bouwsel gereed dat 30 cm hoog was met een breedte van 20 cm! Toen de jongen waren uitgevlogen heeft men deze curiositeit verzameld; het woog bijna 5 kg en bevindt zich nu in het British Museum.

Spechtmees

De boomklever wordt ook wel spechtmees genoemd, maar spechten kunnen alleen langs de stammen omhoog klimmen en steunen daarbij op de staart. De boomklever loopt zowel omhoog als omlaag langs de stam, waarbij de voeten steeds voor elkaar worden geplaatst en niet naast elkaar, zoals de vogel vaak wordt afgebeeld.

Ko van de Kreeke, Admiraal Byrdstraat 14 in Glanerbrug is alweer zo'n drie jaar lid van de plaatselijke vereniging De Goudvink. Hij is een groot liefhebber van tropische vogels, voornamelijk Afrikaanse soorten zoals vuurvinkjes, grijze roodstaartjes, abessijnse groene astrilden, tijgervinkjes, goudbuikjes, roodkop auro-astrilden, diamantduifjes enz. De vogels hebben de beschikking over een 4 m lange, 2 m brede en 2 m hoge rijkelijk beplante buitenvlucht welke aansluit op een goed binnenhok. Voorts zijn er buiten ook nog vier

Volière van de maand

aparte vluchtjes elk 1.50 m lang, 1.20 m breed en 2 m hoog. In het binnenverblijf zijn een achttal broedkooien opgesteld elk 60 cm breed, 50 cm diep en 45 cm hoog, alsmede een vluchtje voor de jonge vogels.

Het geheel is in hoofdzaak opgetrokken van houten deeltjes stevig bevestigd op een gemetselde fundering of op houten bielzen. De buitenvlucht is voor een gedeelte afgedekt met pvc golfplaatjes. In het platte dak van het binnenverblijf is een lichtkoepel gemonteerd en als daar geen licht meer doorkomt is er bovendien elektrische verlichting mogelijk door middel van een TL lamp.

Met tal van genoemde vogelsoorten heeft Van de Kreeke vorig jaar goede kweekresultaten behaald en op de dag dat hij ons schreef, dat was tweede paasdag, had hij alweer volop jonge tijgervinken, abessijnse groene astrilden en goudbuikjes, gewoon in de buitenvolière. U weet misschien nog wel dat het omstreeks die tijd nog erg koud was, veel te koud eigenlijk en dan toch al zulke goede resultaten hebben wijst op een adequate huisvesting en voe-

ding. Voor dergelijk soort vogels is een goed beplante volièrre in elk geval een uitstekende huisvesting. Tenslotte schreef Van der Kreeke ons dat ook hij van mening is dat er te weinig contacten zijn tussen de liefhebbers van de genoemde vogelsoorten. Een bredere uitwisseling zou wellicht nuttig zijn.

Van het noorden naar het zuiden is in deze rubriek maar een klein stapje. Vandaar een wat nadere kennismaking met de wijze waarop E. Oomen, Nieuwstraat 2a in Nederhemert zijn vogelliefhebberij beoefent. Hij schreef ons het volgende:

'Iedere maand lees ik met veel belangstelling het blad 'Onze Vogels' en vooral de rubriek De Volièrre van de Maand. Daar ik mijzelf een betere prater dan schrijver vind, zal ik toch proberen om mijn verhaal op papier te krijgen.'

Op 15-jarige leeftijd kocht ik mijn eerste vogels, een koppelje kanaries dat gehuisvest werd in een kooi van ongeveer één vierkante meter. Van dat koppel werden al spoedig jongen gekweekt en kon de bouw van een wat ruimere volièrre niet uit-

FISH- and BIRDSHOP
"HOLLAND"
 ROERMONDSEWEG 66a
 6004 AT WEERT - 04950-37211

Regelmatig in voorraad:

● Narcissus Vliegenvanger	f. 150,- per stuk
Japanse Vliegenvanger	f. 150,- per stuk
Zilveroomachttegaal	f. 125,- per stuk
Shamalijsjer	f. 75,- per stuk
Damalijsjer	f. 100,- per stuk
Dufresna Astrilde	f. 150,- per paar
Alariovink	f. 150,- per paar
Groene Tijgervink	f. 90,- per paar

● Gevraagd: Geringde parkieten, kaketoets, ara's, papegasiën, lorietjes, enz. Ook zeldzamere soorten zoals inca, Rosé, Edel, enz. Wij verzenden door heel Nederland, prijslijst voor de handel op aanvraag. Donderdagavond koopavond. - Lid Dibevo.

SCHERPE MAAGKIEZEL

1. fijn - voor kleine zaadetende vogels
2. grof - voor grote parkieten - duiven - fazanten.

1. Uw vogels hebben geen tanden
 Wel een spiernaag. Zorg dat er
SCHERPE KIEZEL in zit!

VERKRIJGBAAR IN DIERENSPECIALAZAKEN
 Waar niet verkrijgbaar bellen naar:

F. THIJSSSEN MILL
 Telefoon 08859-17 37 b.g.g. 14 18 - Postbus 29

blijven. Hoe groot die toen was weet ik niet meer, het is al weer zo'n 25 jaar geleden. Ik hield het de eerste jaren overigens wel bij kanaries. Toen ik 24 jaar oud was, stapte ik in het huwlijksbootje en kwam te wonen in een rijtjeshuis. Veel ruimte achter de woning was er niet, maar een voliëre moest er komen. Tegen de muur van het schuurtje kreeg deze een plaats en werd groot 3 x 2 x 1 m. Ruim drieënhalf jaar heb ik daar gewoond en toen ben ik verhuisd naar een vrijstaande woning waaromheen ook wat meer ruimte was. Opnieuw weer aan het bouwen geslagen en het resultaat ziet u op foto 3. Het werd een gezelschapsvoliëre met tropen, kanaries en parkieten.

Het echte kweken was toen voor mij niet van belang, de vogels an zich interesseerden mij en ik had daar volop plezier van. Op aandringen van een bestuurslid van de plaatselijke vereniging Het Bonte Boertje, ben ik drie jaar geleden lid geworden. Dit bracht mij er toe om de vogelliefhebberij toch wat anders te gaan beoefenen; een verdieping van de hobby want ik ging me meer serieuzer op het kweken toeleggen. Vandaar dat er weer gebouwd moest worden, een kweekruimte en broedkooien. Ik

ben toen ook overgegaan op het houden en kweken van grasparkieten. De kweekruimte is 3,50 m breed en 2 m diep geworden. Na het storten van een betonnen vloer is daarop een dubbelwandige ruimte gebouwd.

De buitenwanden van houten deeltjes met daartegen aan de binnenkant 5 cm tempex en vervolgens betimmerd met 9 mm multiplex. Het dak werd afgedekt met twee lagen rubberoid. Aan de voorzijde is de kweekruimte 2,05 m hoog en aan de achterzijde 2 m. Voor- en zijkant is voorzien van ramen met vliegengaas afgedekte ventilatieroosters. Tevens legde ik verlichting in die ruimte aan, 2 TL-buizen van 40 watt welke door een schakelklok automatisch worden in- en uitgeschakeld. De ruimte kan zonodig elektrisch worden verwarmd. In de kweekruimte maakte ik 12 broedkooien in de afmetingen van 60 cm breed, 50 cm diep en 50 cm hoog.

De open voliëre is 5,50 m breed, 3,05 m diep en aan de voorkant 2,40 m hoog aflopend naar achteren tot een hoogte van 2,05. De vluchten zijn geheel met pvc golfplaatjes bedekt. Het geheel is opgetrokken van

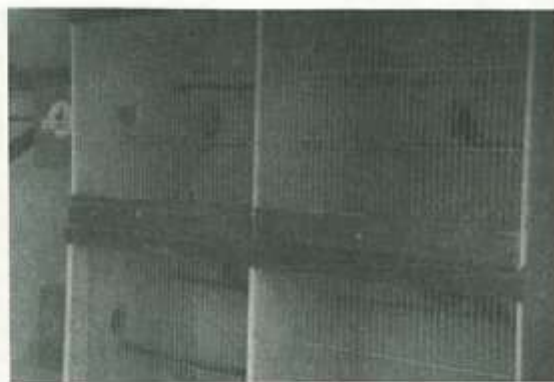
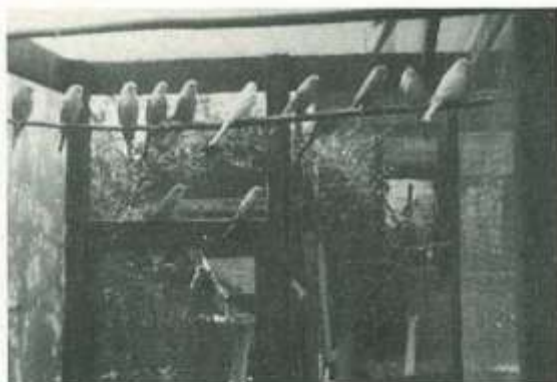
houten deeltjes en bespannen met gewoon dubbeltjesgaas.

Kweekresultaten met mijn grasparkieten zijn niet uitgebleven, ze waren zeer goed en ook op de tentoonstellingen werd ik in enkele klassen kampioen. Dit jaar had ik overigens nog wat bijzonders. Ik kweekte een tweekleurige grasparkiet. Diens linkervleugel was grijs en de rechtervleugel was grijsgroen van kleur.

De kop was geel en de borst was aan de linkerkant geel en aan de rechterzijde grijs. Bovendien verkreeg ik een jong met twee staarten. Boven zijn zeg maar normale staart zaten nog twee staartpennen. Enfin, de wonderen zijn de wereld niet uit en zo beleef je nog eens wat.

Inmiddels heb ik op verzoek van mijn vrouw weer een gedeelte van de vlucht bevolkt met kleine tropen. Ook daar heb ik al weer jongen van gekweekt, te weten zilverbekjes, japanse meeuwen etc.

Als slot wil ik nog graag vermelden dat ik na al die jaren nog steeds heel veel plezier van mijn vogels heb en ik hoop dat dat nog jaren zo moge zijn'.

**Unieke collectie
MEDAILLES/BEKERS**
Vraagt uw dealer
of ons naar onze
**EXCLUSIEVE
KATALOGUS**
35 jaar
HELLINGMAN BV
APELDOORN
Wilmersdorf 20
Telefoon 055-410622
afd. verkoop
fabricage-vakgroothandel

Fa. N. v. DIJK

Hooghout 54
4817 EC Breda,
Tel. 076 - 13 13 44

Steeds in voorraad en ruime collectie zangvogels, vruchten- en insecteneters, papagaaien, parkieten enz.

Wij verzenden door geheel Nederland.
Kopen regelmatig kanaries, parkieten, zebra-vinken, enz.

Na vijf jaar geduld, en doorzetten, is het dan eindelijk gelukt om vier jonge roodsnavelkitta's op stok te krijgen, maar zo'n kweekprestatie komt niet vanzelf.

Was ik in 1976 (zie dec. nummer 'Onze Vogels' in dat jaar) bijzonder trots op de eerste kweek Witkuifgaaien, waarvan ik dit jaar voor het eerst een nestje van vier heb groot gekregen, is de kweek met de kitta's voor mij toch wel het mooiste succes in al die 20 jaar dat ik vogels houd.

Jonge roodsnavelkitta's

Ervaringen met Roodsnavelkitta's (Urocissa erythrorhyncha)

door Cor van Zuilekom

Sinds de witkuifgaaien in mijn kollektie zijn opgenomen (1975) heb ik mijn hart verpaid aan de gaai-soorten, waaronder dan ook de Kitta's. De man heb ik gekocht in 1977 bij Siem v. 't Hart tezamen met 2 Himalaya boomeksters. De pop heb ik te pakken kunnen krijgen in België, maar deze had het ongeluk een gevecht aan te gaan met mijn Witkuifgaaien en deze verwondden de pop zodanig dat ze enkele dagen later dood was. Wie had daar nu aan gedacht. Andersom zou ik er wel op gerekend hebben, maar de vogels konden het eerst uitstekend met elkaar vinden.

De ren waarin ze ondergebracht waren, is dezelfde waar de Witkuifgaaien gekweekt zijn; de vlucht is 12 meter lang, 1,50 meter breed, 2 meter hoog. Het nachtverblijf is 2,50 meter breed, 1,75 meter diep en 2,10 meter hoog. Ruimte genoeg dus, maar blijkbaar niet voldoende, en zo was ik weer inkompleet met mijn Kitta's. De moed-niet opgegeven en in 1978 heb ik weer in België een pop kunnen bemachtigen. De Witkuifgaaien onder-

gebracht in een andere ren, zodat de Kitta's apart zaten. Ook 1978 ging verloren voor de kweek, het was te laat in het seizoen. In 1979 wist ik met zekerheid dat ik een koppel had. Eind maart begon de pop om voer te bedelen bij de man, die ook groter is, en een paar dagen later heb ik dan de man zien baltsen. Ik had de vogels een nestkast gegeven in de afmetingen 60 cm hoog, 40 cm breed en 40 cm diep, met aan de voorzijde het invlieggat van 24 cm x 20 cm. Daar heb ik dan wat gedroogd gras ingelegd en wat twijgjes, in de hoop dat ze zelf verder zouden nestelen. De man inspekteerde het nest het eerst, en bracht af en toe wat rommel naar het nest. Er was zelfs een stukje voliërgaas bij. De pop ging nu regelmatig het nest op en af, en 12 april was het eerste ei er.

De hoop op jongen werd diezelfde dag nog de bodem ingeslagen, want enige uren later vloog de man met het restant ei door de vlucht.

Ik had inmiddels de portie insectenvoer (maden- meelwormen) behoorlijk opgevoerd, maar niets hielp. Ik

kon zelfs geen eieren te pakken krijgen om te proberen ze ergens anders onder te brengen. Ik had op dat ogenblik een Himalaya boomekster aan het broeden. Ik heb nog met een ander ei (waar ik wat sambal en mosterd in had gedaan) geprobeerd om de man van zijn vreselijke praktijken af te brengen, maar nee hoor hij vrat het allemaal op, zonder blikken of blozen. Zo ging dus ook 1979 verloren en ook 1980-1981. Ik had inmiddels flink wat muizen aangeschaft om zodoende voldoende levend voer te kunnen kweken. Ik had voor mij zelf zo ongeveer uit kunnen maken, dat dat het enige kon zijn wat ontbrak. Voldoende levend voer, vooral vóór dat de ouders gaan broeden. Zodoende ben ik in februari dit jaar de Roodsnavelkitta's om de andere dag een muis gaan geven. Eind maart werd het nest weer geïnspekteerd en na een tijdje speels doen, zag ik half april een modelwoning zoals het hoort. De pop had een pracht van een kom gemaakt in het wintergras dat ik erin had gedaan, en met dunne twijgjes afgemaakt.

Ik had de vogels al diverse malen zien baltzen en op 24 april was het eerste ei er.

Vanaf die dag gaf ik de man alle dagen een volwassen muis en een handje meelwormen. Ik had namelijk gekonstateerd dat de pop bijna uitsluitend gevoerd werd door de man en dat het universeelvoer nauwelijks nog werd aangeraakt. Het ei bleef netjes in het nest en de volgende dag het tweede. Op 29 april begon de pop te broeden op 4 eieren. Bij nestcontrole enige dagen later, waren er 6. Nestcontrole deed ik altijd wanneer de pop even van het nest was, meestal 's avonds om zich te baden. Zoals de heer Lammers schrijft (in april 1980 van 'Onze Vogels') wordt het wijfje uitsluitend gevoerd op het nest door de man.

Op 15 mei was het dan zo ver. Precies 17 dagen na het vierde ei waren 5 jongen uit en de volgende dag het laatste. En nu maar voeren, jonge muizen ± 10 per dag (1 à 2 dagen oud), meelwormen ± 2 ons, en een paar eetlepels maden. De man voerde heel de handel, maar o wee, dit ging te goed. Op 18 mei, dus 3 dagen na het uitkomen van de jongen, vond ik de man en pop 's morgens in een gevecht op leven en dood; zo erg zelfs, dat ik er gewoon naar toe kon lopen en ze oppakken en nog lieten ze elkaar niet los. Ik heb toen maar de gok gewaagd en de pop het alleen laten doen.

Het was een hele opgave en het jong dat het laatste geboren was, moest het 3 dagen later met de dood bekopen. De pop deed het overigens uitstekend, al vond ik op 21 mei een 2e jong dood wat al half opgepeuzeld was. Wat daar nu de oorzaak van geweest is zal ik wel nooit kunnen achterhalen. De vier overige jongen groeiden uitstekend. Ik had het geluk aan mijn kant want het weer was tropisch. Na 14 dagen waren ze al als Kit-ta's te herkennen, zwarte kop en blauwe vleugels, de ogen gingen ook open. Om foto's te kunnen nemen, had ik de pop, terwijl ze om voer was, in het nachtverblijf opgesloten. Volgens de jongen uit het nest geno-

men en in een zelf gemaakt nest gedaan. Op 5 min. alles bekeken en kon de pop, zonder wat gemerkt te hebben weer door gaan met voeren want er werd gevoerd dat het een lust was. Muizen, hoofdzakelijk volwassen (jongen waren op) 3 stuks per dag, dan 3 ons meelwormen en af en toe een mus. Na 22 dagen vlogen ze uit, wel niet zo kaal als b.v. Witkuifgaaien, maar toch ook geen overschot. 's Nachts gaan ze niet meer terug in het nest.

Het voer werd nu aangevuld met verse kippenpoten waar ik eerst het vel afstroopte. Met genoegen zag ik dat de pop er graag van voerde, vooral als het nog wat bloederig was. Als ze zo'n 3 weken oud zijn wordt er wat opgegeten; op één dag, 3 of 4 muizen, 4 à 5 mussen, kippenpoot, meelwormen, mierenpoppen en slakken.

Men ziet ze groeien en als ze 4 weken zijn vliegen ze al goed door de voliëre. Ze slapen meestal in de vlierstruik. Na 6 weken heb ik ze een paar dagen apart gezet, omdat de pop wat onvriendelijk begon te doen, dacht ik. In het voorste gedeelte waar al die tijd de man had gezeten had ik de jongen ondergebracht, de ren is ± 5 meter lang, met wat gaten in het gaas om de mogelijkheid te laten voor de ouders om de jongen te voeren maar

dat was een misrekening. De man en pop begonnen onmiddellijk weer te vechten. Ik heb toen de pop apart gezet om eens te zien wat de man zou doen. Nou, die voerde de jongen alsof ze nog maar 3 weken waren in plaats van 6. Ze aten alle 4 al alleen, maar lieten zich door de man nog eens verwennen. Nu op het moment dat ik dit schrijf, zijn ze 7 weken oud en alleen de snavel en poten moeten nog bijkieuren, voor de rest zijn ze net zo groot als de ouders.

Het is een machtig schouwspel om 4 van die prachtige jongen door de vlucht van 12 meter te zien vliegen met de vader. Ik ben nu drastisch aan het verminderen met het geven van muizen, mussen en meelwormen. Ze krijgen op het ogenblik 3 mussen per dag, ± 2 ons meelwormen en een verse kippenpoot, en wat ze anders ook altijd krijgen; gehaktballetjes, daar zijn ze in de voliëre allemaal gek op, en ik kan daar mooi gistocal (kalk) in doen. Dat dat goed is voor de vogels blijkt wel, want noch van de vier jonge Roodsnavelkitta's, noch van de 4 jonge Witkuifgaaien zijn er die nestpotten hebben.

Omdat ik de ouders gescheiden heb is het bij mij niet tot verenplukken of verwondingen gekomen zoals bij de heer Lammers. Ik kom waarschijnlijk niet aan de 2e rond toe, maar zo is het al mooi genoeg.

Dit is zo ongeveer mijn belevenis met de Roodsnavelkitta's. Ik ben deze keer dan niet de eerste, dat geeft ook niet. Maar 4 jongen uit één nest is toch ook mooi, vind ik.

Als er wel eens van die dagen zijn, dat alles tegenzit of gaat, en je denkt dan bij je zelf, waar doe ik het eigenlijk voor en ik zie dan de jongen van de Roodsnavelkitta's en Witkuifgaaien vliegen dan weet ik het, dáár doe ik het voor.

Ik zou nog tegen al die kwekers van de grote insektensters dit willen zeggen, geef de moed niet te gauw op als de vogels het eerste jaar niets doen. Ook ben ik het roerend met de heer Lammers eens wanneer die schrijft dat we deze soorten niet als enkeling moeten houden maar geldt dit eigenlijk niet voor alle soorten groot of klein?

Ik hoop met dit artikel een steentje te hebben bijgedragen voor het houden van vogels in het algemeen. Natuurlijk ben ik bereid alle inlichtingen te geven over deze kweek. Adres bekend bij het Bondsbureau.

Foto: C. Scholtz

nieuwe mutatie bij grasparkieten

De spangle

Tijdens een bezoek bij een Engelse grasparkieten-kweker liet deze vol trots zijn nieuwste aanwinst zien, een hemelsblauwe spangle. Alle gemelansseerde veren van de vleugels, staart, kop en masker vertonen een omgekeerd kleurpatroon: de gepigmenteerde delen zijn blank en de blanke delen zijn zwart geworden. Op het vleugeldek geef dit een geschubd, geloverd effect, aan het einde van de veertjes zit een zwart randje.

De keelstippen zijn in het midden on-gepigmenteerd en aan de buitenzijde zwart.

Bij deze verandering is de lichaamskleur vol gebleven.

Wanneer de vogel dubbelfactorig spangle is bleekt de lichaamskleur op en wordt de tekening vager, een effect als bij een diepovergoten vogel.

De mutatie vererft dominant en onafhankelijk, hij kan bij iedere kleurslag ingekweekt worden.

spangle x normaal = 50% spangle
50% normaal

spangle x spangle = 25% dubbelfactorig
spangle 50% spangle en 25% normaal

spangle x dubbelfactorig spangle =
50% spangle 50% dubbelfactorig
spangle

spangle x spangle dubbelfactorig =
100% enkelfactorig spangle.

De mutatie is recent ontstaan in Australië, vandaar zijn exemplaren

geëxporteerd naar Zwitserland (voor export van mutanten worden in Australië wel exportvergunningen verleend in tegenstelling tot de export van wildvorm exemplaren). Via Zwitserland zijn er exemplaren terechtgekomen in Duitsland en in Engeland. In deze laatste twee landen is men iverig bezig de fysieke kwaliteiten te verbeteren. De prijs bedraagt op dit moment nog ongeveer f 400,—

Een interessant detail is dat door de Australische auteur en kweker John Scoble vermeld is dat hij in Australië een spangle heeft gezien met **een hele zwarte vleugel**, waarschijnlijk een modificatie die dus niet erfelijk is vastgesteld, maar niet uitgesloten is dat we in de toekomst parkieten kunnen verwachten met geheel zwarte vleugels.

Lit.: The complete Book of Budgerigars, John Scoble uitgegeven Blandford Press Dorset.

door Arie Versluis.

Tekst: Mevr. J.L. Spenkelink-van Schaik Foto: Horst Müller

De witbuik caique

Pionitis leucogaster

Er zijn drie ondersoorten die beschreven en benaamd zijn en vermoedelijk nog twee die nog niet benaamd zijn. Of er nog meer onbekende ondersoorten van dit geslacht onderkend zullen worden valt natuurlijk niet te voorstellen.

De *Pionitis leucogaster leucogaster*, de nominaat vorm dus, komt het meest voor en vindt zijn herkomst uit Brazilië in de delta van de Amazone in de Provincie Belem en noordoost van de Matto Grosso. De ondersoort *P. leucogaster xanthomeria* (gele dijen) komt voor ten zuiden van de bovenloop van de Amazone tot in het uiterste noorden van Bolivia in de Provincie Beni.

De ondersoort *P. leucogaster xanthurus* de Gele Witbuik Caique (gele dijen en staart) komt voor in het tussen gelegen gebied. Er komt echter een nog niet benaamde ondersoort voor gelijkend op de *P. l. leucogaster*, doch met een oranje rode rand van veertjes rond het oog. Waar deze ondersoort vandaan komt is niet bekend. Verder zou er nog een vijfde ondersoort moeten bestaan. Zoals u ziet komen alle Witbuik Caiques uit Brazilië, dus uit een land dat zijn flora en fauna al jaren lang tegen export heeft beschermd. Vandaar dat deze vogel in Nederland en in overig Europa bijzonder zeldzaam is. Wel heel zeldzaam is de *P. l. xanthomeria*. In heel Europa komen naar schatting slechts een tiental paren voor.

De kleurbeschrijving van deze vogel is als volgt. ***P. l. leucogaster***: De bovenkop is oranje, dat zich over de achterkop, nek, achternek en over de bovenste helft van de oren uitstrekt. Het voorste deel van de kop en de keel zijn helder licht geel. De rug, vleugels, stuit en bovenstaartdekveren zijn mooi helder groen. Borst en buik zijn crème wit. Flanken

en dijen zijn groen. De onderstaartdekveren weer geel. Onder de vleugel zijn de veren groen, de slagpenen zijn paars blauw omzoomd met een groene band. De snavel is blank hoornkleurig. De iris is oranje rood. De poten blank vleeskleurig.

P. l. xanthomeria heeft gele flanken en dijen.

P. l. xanthurus is over het geheel wat

geler van kleur, speciaal de oranje kop is wat geler, behalve de gele flanken en dijen zijn ook de stuit en bovenstaartdekveren geel met wat groene veren.

De vierde ondersoort gelijkt op de *P. l. leucogaster* doch heeft een oranje oogrand. De vijfde ondersoort is zo recent ontdekt, dat nog geen beschrijving bekend is, alleen dat groen lichter van kleur moet zijn en de oranje kop wat geler van tint is.

De eerste vogels die ik van de Witbuik Caiques aanschafte gingen natuurlijk dood. Zij hadden 'al een paar jaren bij mensen in de huiskamer gezeten' was het smoesje van de handelaar. Hetgeen slechts de prijs van de vogels beïnvloedde, maar ja daar kom je altijd pas te laat achter. De vogels eten van alles 'werd er gesteld'. Maar als je dan thuis komt, blijkt dat ze niet anders dan puur op zonnepitten geleefd hadden, en hoe lang dat al was? Ze waren ontzettend schuw en zelfs na veertien dagen hadden ze nog niets van hun schuwheid afgelegd. Dus dat van de huiskamer was het tweede punt van oplichting.

Schrikt u niet van dat harde woord, maar onder valse voorwendselen iets verkopen is zuiver oplichten. Jammer dat zoveel mensen zich hieraan schuldig maken, het stimuleert de hobby zeer zeker niet. Het komt uiteindelijk niemand ten goede, maar het allerergste is dat de vogels altijd het meest gedupeerd zijn. De vogels waren zo ingesteld op zonnepitten dat ze er een leverkwaal van overhielden. Wat ik er ook aan deed, ik heb ze uiteindelijk niet kunnen redden.

Na deze eerste slechte ervaring was ik er huiverig van om weer nieuwe Caiques aan te schaffen. Toen ik echter na enkele jaren er zes tegelijk kon kopen deed ik dat, in de hoop dat ze niet allen uit één gezin waren, maar dat er meerdere onverwante vogels bij de importeur gezeten hadden.

Ik kreeg hiervan de bevestiging doordat naderhand twee kwekers mij gevraagd hadden of ze vogels mochten ruilen, daar zij er niet van overtuigd waren dat ze partners aangeschaft hadden. Beide vertelden mij onafhankelijk van elkaar dat ze de vogels bij dezelfde handelaar als ik aangeschaft hadden en wel enkele dagen voor mij. Het zou een zending van twaalf vogels geweest zijn. Daar de Witbuik Caique in het wild in hele kleine groepen van vier tot maximaal zes worden waargenomen, kan men aannemen dat zulks een gezin is. Ik

was blij met deze telefoontjes want ik kon aannemen dat de kans dat ik broer en zus had gekocht, nu wel veel minder groot bleek te zijn. Van de zes zijn er twee doodgegaan, vermoedelijk omdat ze als eenlingen uitgestoten waren. De overige twee paren bleken elkaar uitgezocht te hebben. Een jaar daarna kon ik er nog eens vier vogels bijkrijgen, deze zijn allen in leven gebleven. Twee ervan heb ik aan een andere liefhebber overgedaan en zitten nu, evenals een stel Zwartkop Caiques die bij mij al gelegd hadden, nu bij de Heer Karsen. Van de zes vogels die ik overgehouden had, zijn er na drie jaar toch weer twee doodgegaan, zodat ik uiteindelijk in 1979 twee paren had die uiteindelijk het blok ingingen. Beide paren hebben elk vier eieren gelegd, maar zo goed als het ene paar broedde, zo slecht deed het tweede paar dat. Ik had de vogels inmiddels vijf jaar en ik wijd het aan het eerste legsel, dat de vogels het dat jaar lieten afweten. In 1980 deed het eerste paar niets en had het tweede paar vier eieren en vier jongen.

Van mijn eerste paar ging in het najaar de man dood. Na onderzoek bleek de doodsoorzaak vermoedelijk ouderdom.

De eerst gekweekte jongen durfde ik bij de opfok niet te storen, daar tijdens het broedproces en de eerste vier weken daarna de ouders vreselijk bezorgd en agressief waren. Dus dan maar een jaar geen geringde vogels. Ik heb de jongen van de hand gedaan en uit het buitenland een nieuwe overjarige man aangekocht. Dit jaar in 1982 begonnen beide paren al zeer vroeg, januari februari met de balts. Het ene paar viel in de rui en het tweede paar legde vier eieren, waarvan het eerste op 8 februari. Zo schuw als ze het eerste jaar waren, zo rustig waren ze dit jaar. Na een broedtijd van vijftiendertig dagen kippen de eieren.

Het was in maart en april voor het voorjaar bijzonder warm overdag en 's nachts toch nog te koud. Het vierde jong vond ik na drie dagen dood. Het was vermoedelijk toch te warm geweest in het blok, want hoewel het kuiken pas kort tevoren was doodgegaan, was de krop gevuld met lucht. Het voedsel was dus gaan gisten in de krop, wat het kuiken heeft doen stikken. Twee weken later herhaalde dit verhaal zich bij het toen jongste derde kuiken. Ik heb het deksel van het blok toen maar op warme dagen open gelaten, maar 's nachts wel

gesloten. De andere twee jongen zijn goed op stok gekomen.

Het dons van de jonge kuikens is mooi spierwit en lang. Op de zeventiende dag heb ik ze geringd met ringmaat 7 mm. Bij de papegaaien is het oppassen geblazen als men ze een te nauwe ring omdoet. Het geeft problemen wanneer men de jongen te vroeg ringt. Op dat moment van ringen zijn de poten ogenschijnlijk goed van dikte, als men naar de ouders gemeten, een passende ring omdoet. Na twee weken echter zouden deze ringen zo strak zijn dat de poten afklemmen. De poten van veel papegaaien worden bij het groeien in het nest veel dikker als die van de ouders. Met het verder groeien van de jongen wordt het been wat langer en daarbij wat slanker, maar dan is het gewricht bij de tenen alweer zo ver ontwikkeld dat er geen ring meer omheen gaat, in het kort gezegd: met ongeveer 17 dagen (ringtijd) is de poot kort en dik, met 30 dagen lang en met een te dik gewricht. Na twee jaar is de poot als die van een volwassen vogel. De Caiques zijn eerst na zo'n vijf jaar volwassen.

De jongen zijn bij het uitvliegen wat gelig en hebben grauwe veren op het buikvlak en zwart-groen verspreid staande veertjes in het kopgedeelte. Ook de snavel is niet helemaal wit zoals bij de oudervogels, maar blank met veel donker grijze vlekken en strepen, de poten zijn nog grijs en de nagels zwart. De poten beginnen veertien dagen na het uitvliegen lichter te kleuren, en na ruim 3 maanden lijkt het wel of de schubben zwart omzoomd zijn. Op een leeftijd van 5 maanden beginnen de nagels wit te worden. Na zes maanden zijn de snavel en de poten gelijk van kleur als die van de oudervogels en hebbens ze hetzelfde formaat. In de veren echter hebben ze nog het jeugdkleed met de gelige waas op de borst, een grauwe waas op de buik en donkere veren op de kop. Na de tweede rui, dus in het tweede jaar, zijn ze identiek aan de ouders.

De jongen groeiden voorspoedig op en net als bij zoveel zuidamerikaanse parkieten aten ze binnen 24 uur na het verlaten van het nest al mee. Na een week pakt pappa de jongen soms al goed hard aan en moet erop gelet worden of de jongen al dan niet van de ouders gescheiden kunnen worden. Toen de jongen te lastig werden en de ouders opnieuw aan een legsel leken te beginnen heb ik de jonge vogels in een gazen kooi, die ik

in hun volière kon ophangen, gedaan en ze later zo met kooi en al buiten gezet teneinde ze uiteindelijk in een volière te plaatsen als het broedseizoen voorbij was. Toen de jongen aldus waren opgeborgen begonnen de oudervogels inderdaad opnieuw. Weer kwamen er vier eieren. Ik hoop dan elke keer weer dat alle eieren bevrucht zijn en uit zullen komen. Als het weer dan wat mee werkt er het niet meer zo 'bloedheet' wordt dat ook weer alle jongen op stok zullen komen.

Van alle zes Witbuik Caiques die ik tot nu toe op stok heb gezet zijn er geen twee gelijk van kleur geweest. De een heeft wat meer, de andere wat minder donker in de kop. De eer was spierwit maar een ander was helder geel op de borst. Ook de grauwe onderbuik was bij geen der vogels gelijk.

Sommige mensen vinden de Caiques niet zo bijzonder slim. Maar net zo lang ergens aan zitten bijten of 'met de poten bewerken', tot er een bepaald mechanisme, een handelgrendel, scharnierpin of iets dergelijks wijkt en als dat dan hersteld is binnen een mum van tijd weer op nieuw open of los gemaakt, dat doet maar heel weinig dieren. Zelfs aper komen vaak niet zover. Dit wijst weer terdege op enige intelligentie. Geer vogel kan tot meer dan twee tellen maar bij de Caiques krijg ik de indruk dat ze wel tot vier komen. Een bolkopschroef wordt met de snavel beetgepakt en met een oneindig ge-duld losgeschroefd. Als deze vogels voldoende knaagtakken krijgen laten ze het hout met rust. Zitten ze op gesloten in een kooi of ruimte ruinen ze zich niet wel bij voelen, dan ruineren ze alles om zich heen. Dubbeltes gaas 'knippen' zij zo door. Ook he vierkante gaas dat normaal voor parkieten wordt gebruikt krijgen ze stuk. Ze worden snel tam en zijn dan aller leukste gezelschapsdieren. Alléér zijn verdragen alle Caiques slecht. Ze kwijnen dan weg, tenzij men ze onmiddellijk een nieuwe partner geeft. Het hoeft dan niet eens een van de andere geslacht te zijn. Voor het acclimatisatieproces hebben ze twee jaar nodig, al kan men de meesten als de import tussen eind april en hal september valt, wel meteen buiten plaatsen. Maar de eerste winter moeten er goed opletten hoe de vogel zich houdt. Voor het juiste dieet en de huisvesting verwijs ik voor de langstellige naar mijn boek 'kunt u mij kweken'.

de putterkweek

Naar aanleiding van het overigens zeer interessant en nuttig artikel over het kweken met Europese vogels, met name de putter of distelvink wil ik hierbij gaarne mijn jarenlange ervaring weergeven. Ik heb een voliëre van 18 mtr lang, 6 mtr breed, en 3,5 mtr hoog. Deze is royaal beplant met coniferen, wilde roos (voor de bladluizen), hop, brem, vuurdoorn, bramen, kamperfoelie, brandnetels, paardebloem, grote kluis, zuring, teunisbloem, distel enz. enz. Deze voliëre is altijd als gemeenschapsvolière gebruikt met vinken, geelgors, sizen kneuters en putters. Er zitten nu nog maar 7 koppels distelvinken en 4 kneuters in, de rest heb ik er in de loop van de jaren uit verwijderd omdat ik gericht distelvinken wil kweken. Vink en geelgors omdat dat territorium vogels zijn, en sizen (mijn ervaring) omdat deze altijd en overal als eerste bij zijn om het beste, bladluizen, miereneieren en onkruidzaden, te bemachtigen, die toch voor de distelvinken bestemd zijn en onmisbaar zijn voor de eerste 5-7 levensdagen van de jongen. Ik heb de lange kant van de voliëre (noordoost, nooit aan westelijke kant in verband met de regen) over de gehele lengte bovenop en aan de zijkant gedeeltelijk afgedekt met bitumen golfplaat (40 cm breed). Tegen de standers heb ik zo hoog als mogelijk is, dus tot tegen de golfplaat aan, conifeertakken bevestigd tegen houten standers. Hierin nestelen 5 van de 7 aanwezige distelvinken. Zelden heb ik een putternest in de coniferen waargenomen, wel van de kneuters. Als zaadmengeling verstrek ik wildzaad en onkruidzaad het gehele jaar door. Als aanvulling krijgen mijn vogels in de winter vetbollen van rundervet met bovengenoemde zaadmengeling en bovenop zonnepitten.

Verder haal ik in het najaar zeer veel distels en grote klussen welke ik ondersteboven in papieren zakken bewaar (vooral donker hangen anders is het zaad er al uit voordat je het verstrekt.)

Eens in de week geef ik enkele takken, daar wordt gewoon om gevochten. Ook pluk ik eisenproppen (voordat ze opengaan) en leg deze te drogen. Het aldus uitgevallen eizenzaad wordt ook regelmatig verstrekt. Bij temperatuur boven 10°C haal ik de vetbollen uit de voliëre daar deze anders ranzig gaan worden. Eenmaal in de week, in de rusttijd wordt ervoer verstrekt.

Omstreeks begin maart geef ik ze wekelijks gekiemd zaad en groenvoer waaraan de hoeveelheid naarmate het broedseizoen vordert, opgevoerd wordt. Als dan begin april de paardebloemen komen worden deze opgevoerd tot zoveel ze maar willen. Als groenvoer geef ik, zodra ze er zijn, het blad van de paardebloem deze is zeer rijk aan vitaminen A en C en mineralen zoals kalium, magnesium, zwavel, ijzer enz. Zodra de paardebloem in mijn voliëre uit begint te schieten, wordt deze zowat gelijk door de distelvinken opgegeten. Het jaar rond hebben mijn vogels de beschikking over vogelgrit, mineralen en maagkiezel.

Ook een weinig houtskool (dit om darmstroomissen te verhelpen) zeker in het begin als men met het verstrekken van onkruidzaden begint. Begin april verstrek ik nestmateriaal zoals mos, touw, en paardehaar (geen watten meer in burenvoliëre dit in verband met de grote vochtopname waardoor na b.v. een regenbui als het nest niet beschermt is de jongen snel van de kou zullen sterven.)

In het algemeen gaan putters meestal

al snel tot nestelen over, dit jaar was het 2 april. Mijn eerste jonge putter had ik op 24 april, maar helaas was er maar één van de 4 eitjes uitgekomen. Na 2 dagen was het jong dood, volgens mij kwam dat door het koude weer waardoor de pop op het nest is blijven zitten en het jong geen voedsel heeft gekregen. Maar op 8 en 9 mei werden er respectievelijk 3 (van de 4) en 4 (van de 4) jongen geboren. Deze zijn op 24 mei i.l. uitgevlogen. De putter van het dode jong heeft nu al weer 3 of 4 jongen van een week liggen, verder wonen er nog 2 distelvinken en één is volop aan het nestelen. De 2 distelvinken met de uitgevlogen jongen zijn na een week weer aan nieuwe nestbouw begonnen. Daar ik als de jongen 2 dagen uitgevlogen zijn het oude nest verwijderd, zijn de distelvinken bijna op dezelfde plaats waar ze eerst gewoond hebben, weer een nieuw nest aan het bouwen. Zoals u ziet gaat dat zeer naar wens. Als opfokvoer verstrek ik dagelijks 3 eetlepels opfokvoer, 1 eetlepel druivensuiker, 1 eetlepel miereneieren, ½ eetlepel gekookte vis en ½ eetlepel hennep. Dit doe ik ± 10 sec. in een mixer om een goede verdeling te krijgen. Daarna gaat het in een voederbakje en meng ik er 2 eetlepels gekiemd zaad doorheen en 1 eetlepel snoepzaad dit wordt gretig gegeten.

Dagelijks als er jongen zijn geef ik ook nog oud bruin brood geweekt in halfvolle melk. Hiervan wordt ook royaal gegeten. Als de putters 1 dag oud zijn steek ik bij het nest altijd een takje met bladluizen. Dit alleen mits de vogels tam zijn.

De bladluizen heb ik uit eigen tuin. Als ik in de winter mijn boerenkoolplanten heb afgesneden dan verplaats ik deze naar achter in de tuin, in het voorjaar gaan deze doorschieten en tien tegen een dat daar bladluizen opkomen. Als ik ruim in de bladluizen zit geef ik om de 2 dagen een takje met bladluizen op de voeder tafel. Deze zijn vrij snel verorbert. Zolang er onkruidzaden zijn verstrek ik deze ruimschoots. Komen u vogels zonder problemen door de rui dan bent u er verzekerd van dat u uw vogels de juiste voeding hebt verstrekt. Met de hoop hiermede vele vogelliefhebbers een stap in de goede richting te hebben gegeven, wens ik u veel succes toe met de kweek met distelvinken.

P. v.d. Vliet

ONKRUIDEN

Herik
(*Sinapsis arvensis* L.)

Deze plant heeft op het eerste gezicht erg veel weg van het koolzaad. Maar bij een nauwkeuriger onderzoek wordt het onderscheid al spoedig duidelijk. Koolzaad is wat fijner van blad en het is ook lichter groen van kleur. Herik heeft ruw behaard, donkergroen, getand blad. Zodat het verschil vrij gemakkelijk te zien is.

Over de vraag of u het aan de vogels kan geven heeft u zich geen zorgen te maken. Of het nu Herik is of Koolzaad; beide zijn even goed.

Onrijp verstrekt genieten de zaadlobben direkt een grote belangstelling van de kanaries, kneuen, putters, sijsjes en andere kocivogels. Ze weten ze keurig te doppen, zodat alleen het tussenschotje, dat de afscheiding vormt tussen de uit twee delen bestaande zaadlob, overblijft.

In mei verschijnen de eerste bloemen. De bloeitijd strekt zich soms uit tot september.

Na de bloeitijd verschijnen spoedig de 'peulen', waarin de fel begeerde zaden verborgen zitten. Als het zaad rijp is, is het bruin-zwart van kleur. Dit rijpe zaad is bij uitstek geschikt om als wintervoorraad te bewaren.

Op een luchtige plaats bewaard blijft het zelfs meer-

P.J. de Penning

dere jaren goed, doordat het oliehoudend is. Zo kon ik eens constateren dat de zaden van Herik in veenachtige aarde zelfs na tal van jaren nog dermate vruchtbaar waren, dat een hoeveelheid naar de oppervlakte gehaalde grond geel zag van de bloeiende Herik. Waarschijnlijk hebben de zaden verscheidene eeuwen diep onder de grond gelegen!

Op braakliggend terrein, langs wegen of dijken die pas aangelegd zijn en op bouwterreinen kan men de Herik vinden. De Latijnse naam 'Sinapsis' betekent mosterd. Waar en wat de aanleiding is geweest van deze naam is niet duidelijk. De soortnaam 'arvensis' zegt ons dat de plant 'akkerbewonend' is, dus dat we hem op akkers en loesgewerkte grond aan kunnen treffen.

Maar bedenk daarbij wel, dat dit in vroeger jaren meer het geval was dan tegenwoordig. Door de intensieve onkruidbestrijding is de Herik grotendeels van de huidige akkers verdwenen.

Vroeger zagen sommige akkers er uit als een bollenveld in volle bloei: Helemaal geel van de bloeiende Herik. Hedendaags ziet men ze, zoals reeds gezegd, veelal op omgewerkte grond.

U weet dus waar u het moet zoeken. Er kan niet genoeg op het belangrijke van onkruiden gewezen worden. Verstrekt zoveel mogelijk soorten onrijpe onkruidzaden aan uw vogels; ze zullen u dan in optimale conditie van hun zang en kleuren laten genieten.

NBvV-KALENDER 1983

Een zo schitterend uitgevoerde kalender voor zo weinig geld koopt u elders nergens.

Formaat 29 x 30 cm, met 24 zeer fraaie vogelafbeeldingen in kleur.

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 6,50

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau.

Voor afdelingen is de inkoopprijs bij 10 of meer exemplaren f 4,50 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324

t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

Per omgaand ontvangt u het bestelde franco thuis.

Meindert de Jong

DE NARINATROGON

De trogons - waarvan op het oktoberblad de Narina-trogon is afgebeeld - behoren tot de kleurrijkste van alle vogels. Ze hebben een lange, trapsgewijs aflopende staart en een forse snavel. De stand van de tenen is uniek, want niet alleen de eerste maar ook de tweede teen wijst onbeweeglijk naar achteren; de derde en vierde wijzen naar voren. Karakteristiek bij de trogons zijn de velden met stijve borstelveertjes rond de ogen en de snavel. Trogons ziet men doorgaans alleen of in paren, maar zelden in kleine groepjes.

De Narinatrogon (*Apaloderma narina*) komt voor in Afrika, van West-Afrika tot Ethiopië en zuidelijk tot in de Kaapprovincie, niet alleen op zeeniveau maar ook tot hoogten van meer dan 3000 m.

Er wordt beweerd dat deze trogon is genoemd naar een zeer schoon Hottentots meisje. De vogel is inderdaad een schoonheid, vooral het mannetje

(dat hier is afgebeeld op het kalenderblad). Het vrouwtje is aanmerkelijk doffer van kleur, heeft minder rood aan de onderkant en de borst is bruinig in plaats van groen. Toch wordt deze trogon slechts weinig gezien, hoewel hij op verschillende plaatsen werkelijk talrijk is. De vogel is niet schuw, maar als iemand nadert maakt hij zich onopgemerkt 'uit de voeten'. Trogons voeden zich met grote insecten, die vliegend worden bemachtigd en ook lezen ze wel rupsen van takken en bladeren. Zodra de regentijd is aangebroken worden de trogons wél opvallend en dan pas merkt men hoe gewoon ze in werkelijkheid zijn! Dan laten de mannetjes hun baltsroep horen, een langzaam wegstervend 'hoeoet! hoeoet! hoeoet! hoeoet! hoeoet! hoeoet!' Tijdens de roep wordt de kale huid onder de kin opgeblazen tot een bolvormige zak. Elk mannetje heeft een eigen territorium en zijn op de randen van hun gebied zeer agressief tegen mannelijke soortgenoten. Soms komen meerdere wijfjes naar één mannetje en nodi-

gen hem uit met hangende vleugels en geopende snavels. Even voor de paring plaatsvindt vliegt het mannetje naar het vrouwtje met zijn rode veren zo ver mogelijk uitgezet.

Een nest wordt niet gemaakt: de drie tot vier glanzend witte eieren komen op de bodem te liggen van een holte in een boomstam, zonder enig nestmateriaal. Een dergelijk hol wordt soms jaren achtereen gebruikt. Wat de broedgegevens betreft: men weet er nog bitter weinig van. Het schijnt echter dat beide partners beurtelings broeden en ook gezamenlijk het kroost verzorgen.

Burenhulp wetenschappelijk gezien

Naar aanleiding van het verhaal van prof.dr. Anthonie Stolk, Burenhulp bij Amerikaanse gaaien, in het maartnummer, lijkt mij een iets soortgelijk verhaal geschikt voor Onze Vogels. Evenals bij het verhaal van de gaaien komt ook in mijn verhaal kin- of verwantschapsselectie om de hoek kijken. Wat is nu precies kinselectie?

Kinselectie is een postulaat¹⁾ afgeleid van het begrip inclusieve fitness (de som van de fitness van een individu plus de fitness van verwante individuen voorzover betrekking hebbend op dezelfde genen.) In het begrip fitness worden samengebracht overleving en voortplantingskansen, dus een maat voor de verbreiding van genen via voortplanting.

Terugkomend op het begrip kinselectie kunnen we zeggen dat het een vorm van altruïstisch²⁾ gedrag met zich meebrengt nl. op grond van een kosten-baten analyse moeten we verwachten dat een dier steun kan geven aan verwanten die de donor wat kost in eigen voortplanting, mits de verbreiding van zijn (of haar) genen via verwanten uiteindelijk toch winst in fitness oplevert.

In mijn verhaal wordt een voorbeeld van kinselectie behandeld bij de Afrikaanse ijsvogel *Ceryle rudis*. Bij deze soort werd het verschijnsel geconstateerd dat paren bij hun reproductie steun krijgen van soortgenoten, de z.g. helpers die zelf niet deelnemen aan de reproductie. De helpers zijn altijd mannetjes. Onderscheiden worden primaire helpers die vanaf het begin van de broedperiode steun geven, d.w.z. ook vis aandragen voor het broedende wijfje en secundaire helpers die alleen de jongen voeren vanaf het moment dat ze ongeveer 10 dagen oud zijn. De sex ratio van mannetjes en vrouwtjes is 1,8 : 1,0, hetgeen verklaard wordt door een hogere mortaliteit onder wijfjes, o.a. door instortende nestgangen (alleen het wijfje broedt). Het volgende staatje geeft enige gegevens over 2 onderzochte populaties in Kenya.

	% paren met helpers	prim. helpers	sec. helpers	jongen OH	productie 1H	per jaar bij 2H
Naiousha	27	ja	nee	3,7	4,3	—
Victoria	66	ja	ja	1,8	3,6	4,7

De oecologische omstandigheden bleken ongunstiger te zijn in de Victoria populatie, o.a. doordat de gevangen vis daar kleiner was en de afstand van broed - tot visplaats groter zodat de investering in tijd en energie van de ouders in jongenproductie hoger was.

Dit verklaart waarom helpers vaker werden geaccepteerd bij de Victoria populatie. Uit het staatje zien we dat helpers inderdaad de gemiddelde jongenproductie per paar verhoogden. Het bleek verder dat primaire helpers altijd verwanten zijn, vaak volle zonen van het paar dat de hulp kreeg. Secundaire helpers bleken niet verwant te zijn en hadden grote moeite geaccepteerd te worden, vaak werden ze voordat ze hulp mochten bieden lange tijd verjaagd door het broedende mannetje. Dit laatste werd begrijpelijk omdat bleek dat in het broedseizoen volgend op de hulp het reproductieve wijfje soms de voorkeur gaf aan de helper boven de oorspronkelijke partner. Dit maakt tegelijk duidelijk wat het voordeel is van het geven van hulp door de secundaire helper: Toekomstige broedkansen worden groot.

Het voordeel dat de primaire helpers geven is begrijpelijk vanuit kin- of verwantschapsselectie, het feit dat het broedende paar primaire helpers gemakkelijker accepteert eveneens.

Onderzoek over de precieze balans van kosten en baten verbonden aan dit opmerkelijk verschijnsel - wat overigens bij enkele honderden vogelsoorten is vastgesteld - is nog aan de gang.

F. Klatter

Naschrift redactie: Het bovenstaande is sinds maart 1982 bekend en heeft betrekking op collegestof over sociaal gedrag bij dieren, gegeven op de universiteit van Groningen waar de auteur biologie studeert.

1) Postulaat = een stelling die theoretisch onbewijsbaar is maar noodzakelijk moet worden aanvaard. Een aanneming dus zonder bewijs.

2) Altruïstisch = onzelfzuchtig, het belang van anderen zoekend.

Opleiding keurmeester tropische vogels

Op woensdag 12 januari 1983 wordt in Het Turfschip te Breda een test afgenomen van hen die de opleiding keurmeester tropische vogels willen gaan volgen.

Zij die daarvoor geïnteresseerd zijn en reeds vijf jaar betreffende vogels hebben gekweekt, en reeds redelijke tot ruime kennis hebben van de betreffende vogelsoorten cq kleurslagen, kunnen zich voor die test aanmelden.

De basisopleiding zal zoveel mogelijk regionaal worden gehouden en twee jaar duren. Naast een maandelijkse bijeenkomst dient men veel aan zelfstudie te doen. Ook zal de aspirant keurmeester tijdens de opleidingsperiode van twee jaar, minimaal tien keurdagen moeten bijzitten bij een keurmeester tijdens de keuring.

Na het voltooien van de basisopleiding volgt een examen voor keurmeester tropische vogels, zonder de bevoegdheid tot het keuren van grote parkieten/agaporniden en grasparkieten. Men is verplicht om daarna de vervolgopleiding grote parkieten en agaporniden te volgen. Deze vervolgopleiding zal één jaar duren.

Om de bevoegdheid grasparkieten te verkrijgen dient men na voldaan te hebben aan de gestelde eisen, de basisopleiding grasparkieten te volgen.

Het vierde jaar kan men op vrijwillige basis deelnemen aan één van de vervolgopleidingen zebra-vinken, jap. meeuwen, vruchten- en insectenetters en Europese vogels en bastaarden.

Uw opgave voor de test mag alleen schriftelijk worden gedaan vóór 6 december a.s. aan, **Secretaris Technische Commissie** de heer **G. van der Meijden**, Kempenlandstraat 27, 5283 CK Boxtel.

Een volgende test zal pas over twee jaar worden afgenomen. Een test voor de opleiding keurmeester grasparkieten zal voorlopig niet worden afgenomen. Mocht hier weer behoeften aan bestaan zal een oproep in 'Onze Vogels' worden geplaatst.

Onze harzervogels door: A. Pluim

De maand oktober is voor ons liefhebbers de belangrijkste maand na de kweek. We kunnen misschien beter zeggen de oogstmaand van ons gekweekt materiaal. Dan is de tijd aangebroken dat wij onze jonge mannen een andere huisvesting gaan geven en ze gaan overbrengen naar de daarvoor bestemde wedstrijdlooi. Dit is voor de vogels een enorme overgang, van de grote volière naar het kleine zangkooitje.

Begrijpelijk is dit een grote verandering, want het spelen onderling is afgelopen en ze moeten zich nu gaan instellen op het zangorgaan wat ze van de ouders hebben meegekregen, goed of slecht, wat later wel zal blijken.

Wat men niet mag vergeten en wat telkens ons voor wordt geschoteld, n.l. de erfelijkheid, speelt hierbij een grote rol en vaak vragen we ons af, hebben we onze kweek wel uitgevoerd zo het behoorde te zijn of hebben we verkeerde paringen toegepast en hebben we ons niet gestoord hoe het wel en hoe het niet moet.

Deze vraag komt bij velen naar voren wanneer later de zang wat tegenvalt. Zoals het steeds weer voorkomt, de fouten ziet men dikwijls in een later stadium. Opnieuw gaan we peinzen over de erfelijkheid bij kanariezing en zich afvragen, heb ik slechts in uitzicht gesteld, wat verantwoord kan worden of is alles maar voor zoete koek genomen betreffende 'erfelijkheid van orgaanbouw', wat tevens insluit erfelijkheid van zangrichting.

Ook mijn inzicht verandert enigzins en ik ben het dan ook niet eens met hen die beweren, wanneer een vogel naargelang de keurlijst, een erfactor zou bezitten van holrol 24 punten, idem knor 22 punten en idem hoiklingel 15 pnt. dan moet men wel goed bedenken, erfactoren voor punten op de keurlijst heeft de vogel niet in zijn voortplantingscellen zitten. Maar een prima holvogel heeft wel een holorgaan en die factor zal zich in al zijn holtoeren van zijn lied kenbaar ma-

ken, mits de kweekmethode goed werd toegepast. Als dit in de praktijk waar zou zijn en de theorie zou ons aangeven, dat de punten in de kiemcel ingebracht worden, dan behoeft men immers slechts te kruisen met die vogels die hoog op de keurlijst genoteerd staan en men zou dan steeds op de wedstrijden kampioen zijn, er kon ons verder met de minste moeite niets meer gebeuren.

Maar sportvrienden, en ik denk wel dat de meesten het daar wel over eens zijn, hoge keurlijsten zeggen ons weinig, ook niet over het klankbeeld van de zangrichting.

Daarom is uit het oogpunt van erfelijkheid, van veel meer belang dat de vogel duidelijk een bepaalde zangrichting in zijn lied laat horen, welke zangrichting eigen is aan de stam waartoe de vogel behoort en dan alleen kan het ons voldoening geven dat we op de goede weg zijn. Met dergelijke vogels kan men een stam opbouwen, mits men de erfelijkheid niet verwaarloost, want de meeste toerenrijke vogels met hoge keurlijsten zijn dikwijls heterozygoot, m.a.w., zij geven geen gelijk nageslacht.

Het zal daarom ook veel beter zijn, dat wij ons meer gaan toeleggen op het zelf kweken als men goed materiaal heeft, dan maar steeds te kopen en veel gaan kruisen met wat in het geheel niet bij elkaar past. Veel kwekers kijken alleen naar hoge keurlijsten en of die nu overéén komen met de vogels die ze zelf hebben wordt meestal niet gelet. Ze rekenen vóór de tijd al op een goede uitkomst

in het nageslacht. Maar al te vaak brengt dit teleurstelling teweeg en kan men een opgebouwde stam met een dergelijke kweekmethode totaal verknoeien doordat degeneratie niet uitgesloten was.

Vele kwekers hebben teveel de zang en te weinig de zangvererving bestudeerd. Zij wisten wel alles van de toeren, doch niets van de erfelijkheid, wat juist de zuiverste graad is in onze liefhebberij.

Velen zullen zich wel eens afvragen, hoe men voorheen toch goede en prima zangers kon kweken. Deze vraag kan men vlot beantwoorden. Wanneer men in familieverband een flink aantal vogels kweekte en daarbij bekwaam was om zelf de jonge mannen af te luisteren op goed niveau en dus de vogels goed kon selecteren, bereikte men tenslotte toch het bepaalde doel.

Anders was het voor hen gesteld, die maar weinig vogels kweken en vaak door te weinig ervaring verkeerde kruisingen toepasten en daar kwam nog bij, dat de toeren ook nog niet in het gehoor lagen wat het wel en wat het niet was en het zodoende moeilijk was om een stam op éénheid bij elkaar te passen. Er wordt ook al te vaak gezegd dat iemand die veel vogels kweekt zich ook meer kan veroorloven, dan een kweker die maar weinig vogels kweekt. Dit behoeft beslist niet altijd het geval te zijn, want wanneer men overtuigd is dat men beschikt over goed doorgefokt materiaal, die erfelijk belast zijn met zeer diepe toeren, wat ook de ouders hebben bewezen, zal men zeer zeker met weinig vogels geen teleurstelling opgediend krijgen.

Het is daarom van groot belang en vooral voor de beginnende liefhebbers dat men niet moet gaan kijken naar kwantiteit maar naar kwaliteit, dit is wel één van de geboden die men nodig heeft in de zangsport.

INTERNATIONALE HOBBY-BOEKHANDEL

LOCHEMSEWEG 75 - 7215 RA JOPPE (Gorssef)

Encyclopedie v.d. vogelliefhebber, 4 dln. laatste 500 ex. van 13.000!! **12 x f 30,-**

Het vogelparadijs in kleuren, 10 dln. 800 klpn. en 800 blz. tekst. **10 x f 18,-**

Het grote kanarieboek m. 80 gr. kifotos en 182 bladz. geïll. tekst. **6 x f 10,50**

Het grote kleurpark.boek (grasp.) 64 klpn en 200 bladz. geïll. tekst. **6 x f 10,-**

Austr. papeg. en park. nwe uitg. met 32 blz. kleurenfoto's, 184 blz. tekst **6 x f 10,-**

Kwartels en fazanten m. 20 klpn., 32 fotopl. en 194 bladz. geïll. tekst. **6 x f 10,-**

Trop. Vol. vogels in kl., 2 dln. met 257 kifoto's en 375 blz. geïll. tekst. **6 x f 7,50**

Parrots of the world, Forshaw **6 x f 21,-**

Pheasants of the world, Delacour **6 x f 21,-**

Parrots, care & breeding, Low **6 x f 21,-**

Lories & Lorikeets, Low **6 x f 12,50**

AANBIEDING TOT EIND 1982!

Gratis boekencatalogus op aanvraag.